

Nummer : 298105
Afdeling : BDM
Onderwerp: Vergunning ingevolge de Wet
milieubeheer Afvalstoffen Terminal
Moerdijk BV te Moerdijk.

BESLISSING van Gedeputeerde Staten van Noord-Brabant op het verzoek, ingekomen op 30 juli 1993 en geregistreerd onder zaaknummer 227789, van Afvalstoffen Terminal Moerdijk BV (hierna te noemen ATM), Vlasweg 12, 4782 PW Moerdijk, gemeente Klundert om een vergunning krachtens de Wet milieubeheer voor het oprichten en in werking hebben van een inrichting voor het opslaan, bewerken en verwerken van (gevaarlijke) afvalstoffen en zuivere produkten aan de Vlasweg 12 te Moerdijk, kadastraal bekend gemeente Klundert, sectie C, nummers 1291 en 1292.

1. PROCEDURELE ASPECTEN

- 1.1 Algemeen
- 1.2 Milieu-effectrapportage
- 1.3 Bekendmaking van de aanvraag en het bijbehorende Milieu-effectrapport (MER) en coördinatie
- 1.4 Terinzagelegging van de aanvraag, het MER en de aanvullende gegevens
- 1.5 Openbare zitting
- 1.6 Ingekomen adviezen en bezwaren over het MER

2. OVERWEGINGEN MET BETREKKING TOT HET MER

- 2.1 Algemeen
- 2.2 Alternatieven en varianten
- 2.3 Evaluatie
- 2.4 Ingekomen opmerkingen

3. OVERWEGINGEN MET BETREKKING TOT DE AANVRAAG IN RELATIE TOT HET WETTELIJK TOETSINGSKADER

- 3.1 De bestaande toestand van het milieu, voor zover de inrichting daarvoor gevolgen kan veroorzaken
- 3.2 De gevolgen voor het milieu, die de inrichting kan veroorzaken
- 3.3 De redelijkerwijs te verwachten ontwikkelingen die van belang zijn met het oog op de bescherming van het milieu
- 3.4 De mogelijkheden tot bescherming van het milieu, door de nadelige gevolgen voor het milieu, die de inrichting kan veroorzaken, te voorkomen, dan wel zoveel mogelijk te beperken, voor zover zij niet kunnen worden voorkomen

4. HET BELANG VAN DE BESCHERMING VAN HET MILIEU

4.1 Doelmatigheid

4.1.1 Algemeen

4.1.2 Beleidsuitgangspunten

4.1.3 Specifieke beleidsuitgangspunten

4.1.4 Beoordeling

4.1.5 Conclusie

4.2 Overige aspecten van het belang van de bescherming van het milieu

5. AMBTSHALVE WIJZIGING VOORSCHRIFTEN 9.1.7, 12.9.8, 12.9.9 EN 12.9.10

6. OVERWEGINGEN MET BETREKKING TOT ADVIEZEN EN BEDENKINGEN TEN AANZIEN VAN DE ONTWERP-BESCHIKKING

7. CONCLUSIE

8. BESLUIT

1. PRODECURELE ASPECTEN

1.1 Algemeen

Bij beschikking van 20 maart 1989, nummer 56097, hebben wij aan ATM voor een periode van 10 jaar een vergunning onder voorschriften ingevolge de Afvalstoffenwet (AW) verleend voor haar afvalverwerkingsinrichting aan de Vlasweg 12 op het industrieterrein Moerdijk. Deze vergunning strekte tot vervanging van eerder ingevolge de AW, de Wet inzake de luchtverontreiniging en de Hinderwet aan ATM verleende vergunningen en had betrekking op een thermische reinigingsinstallatie, een afvalwaterzuiveringsinstallatie en slibbewerking, het reinigen van schepen, het opslaan en ompakken van vaten, op- en overslag van afvalstoffen en zuivere producten en het zuiveren van afvalwater. Voor dezelfde activiteiten verleende de minister van Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer (VROM) bij beschikking van 15 augustus 1990 aan ATM een vergunning ingevolge de Wet chemische afvalstoffen (WCA) voor het bewaren en verwerken van -van anderen afkomstige- chemische afvalstoffen.

Bij beschikking van 8 mei 1990, nummer 99439, hebben wij aan ATM voor de periode tot 31 januari 2000 een vergunning onder voorschriften ingevolge de AW verleend voor het uitbreiden van haar inrichting met een voorbereidingsinstallatie voor het fysisch homogeniseren van verontreinigde materialen.

Tot slot hebben wij bij beschikking van 11 december 1990, nummer 123699, aan ATM voor een periode tot 20 maart 1999 een vergunning onder voorschriften verleend ingevolge de AW voor het uitbreiden van haar inrichting met een behandelingsinstallatie voor de bewerking van verfafval. Voor dezelfde activiteiten verleende de minister van VROM bij beschikking van 14 februari 1991 een vergunning ingevolge de WCA.

Bij besluiten van 29 november 1991 en 12 maart 1992, nummers G05.89.0477 en G05.0136/P01, heeft de Afdeling voor de geschillen van bestuur van de Raad van State onze beschikkingen van 20 maart 1989 en 11 december 1990, alsook de beschikkingen van de minister van VROM van 15 augustus 1990 en 14 februari 1991, vernietigd.

Onze beschikking van 20 maart 1989 is vernietigd op de formele grond dat wij op de daartoe strekkende aanvraag van ATM hebben beschikt zonder dat het naar het oordeel van de afdeling daartoe vereiste MER was gemaakt. Vervolgens heeft de afdeling onze beschikking van 11 december 1990, eveneens op formele gronden, vernietigd omdat, gelet op de onverbreekelijke samenhang met onze vorenbedoelde, vernietigde beschikking de grondslag aan deze uitbreidingsvergunning is komen te ontvallen, waardoor aan deze vergunning geen zelfstandige betekenis toekomt. Inhoudelijke toetsing van onze vernietigde beschikkingen is achterwege gebleven.

Bij brief d.d. 13 maart 1992 heeft ATM ons, mede gelet op het door ons d.d. 19 december 1991 vastgestelde "Beleidskader Gedogen", verzocht te gedogen dat zij hun activiteiten tot 1 januari 1994 voortzetten zonder te beschikken over de daarvoor noodzakelijke AW-vergunning. Na het besluit van de Afdeling voor de geschillen van bestuur van de Raad van State van 12 maart 1992 heeft ATM ons bij brief van 23 maart 1992 in aanvulling op hun verzoek van 13 maart 1992, nader verzocht het gedogen ook betrekking te laten hebben op het bewaren en bewerken van verfafvalstoffen in de verfafvalbehandelingsinstallatie (VBI). Een dergelijk verzoek om te gedogen is ook aan de minister van VROM gedaan.

Bij besluiten van 19 juni 1992 en 17 juli 1992 hebben respectievelijk de minister van VROM en ons college te kennen gegeven het zonder toereikende vergunningen in werking zijn van het bedrijf van ATM te zullen gedogen, totdat de daarvoor vereiste vergunningen zouden zijn verleend en van kracht zouden zijn geworden, doch uiterlijk tot 1 januari 1994.

Ons gedoog-besluit van 17 juli 1992 heeft betrekking op de activiteiten waarvoor de vereiste installaties c.q. voorzieningen inmiddels daadwerkelijk zijn gerealiseerd. Het betreft de volgende installaties en/of voorzieningen:

- thermische reiniging van verontreinigde grond en/of materialen in een thermische reinigingsinstallatie (TRI);
- afvalwaterzuivering en slibbewerking;
- scheepsreiniging;
- bewerking van verfafvalstoffen in een (VBI);
- op- en overslag, bewerking en doorvoer van afvalstoffen;
- op- en overslag en doorvoer van zuivere producten.

Bij besluit van 26 mei 1993, hebben wij de gedoog-beschikking gewijzigd waarbij de termijn voor het indienen van een ontvankelijke aanvraag is verlengd tot 1 augustus 1993 en waarbij de geldingsduur van de gedoog-beschikking loopt tot uiterlijk 1 juni 1994. Deze gewijzigde gedoog-beschikking had tevens betrekking op het gedoog-besluit ten aanzien van de verwijdering van chemische afvalstoffen die afgegeven was door de minister van VROM, omdat met ingang van 1 maart 1993 ons college het bevoegd gezag is voor het verwijderen van chemische afvalstoffen in inrichtingen.

Bij brief van 28 januari 1993 heeft ATM het Ministerie van VROM verzocht haar activiteiten met betrekking tot het bewaren en verwerken van -van anderen afkomstige- afgewerkte minerale smeer- en systeemolie en chemische afvalstoffen, afkomstig uit de scheepvaart na 1 juni 1993 te gedogen totdat nieuwe vergunningen zijn verleend, omdat op 1 juni 1993 haar WCA-vergunning met betrekking tot deze activiteiten verviel.

Omdat met ingang van 1 maart 1993 ons college het bevoegd gezag is met betrekking tot vergunningverlening van deze activiteiten heeft het Ministerie van VROM, bij brief van 6 mei 1993, ons college verzocht het verzoek van ATM af te handelen.

Bij besluit van 16 augustus 1993 hebben wij te kennen gegeven het bewaren en verwerken van -van anderen afkomstige- afgewerkte minerale smeer- en systeemolie en chemische afvalstoffen, afkomstig uit de scheepvaart te zullen gedogen tot uiterlijk 1 juni 1994.

Thans ligt voor de behandeling van de aanvraag om vergunning ingevolge de Wet milieubeheer, bij ons ingekomen op 30 juli 1993, voor het oprichten en in werking hebben van een inrichting voor het opslaan, bewerken en verwerken van (gevaarlijke) afvalstoffen en zuivere produkten van ATM, aan de Vlasweg 12 te Moerdijk, gemeente Klundert.

In verband met het niet tijdig beschikken op de onderhavige vergunningaanvraag, heeft ATM ons bij schrijven van 29 maart 1994 verzocht om ook na 1 juni 1994 haar activiteiten te gedogen. Dit verzoek hebben wij overeenkomstig hoofdstuk 4 van de Algemene wet bestuursrecht in behandeling genomen.

Voor wat betreft de betekenis van gehanteerde begrippen en afkortingen, verwijzen wij naar bijlagen 1 en 2 behorende bij de aan deze beschikking verbonden voorschriften.

1.2 Milieu-effectrapportage

Met ingang van 17 april 1992 is een wijziging van het Besluit milieu-effectrapportage (dit besluit is, in verband met de inwerkingtreding van de Wet milieubeheer, het laatst gewijzigd bij het besluit van 14 januari 1993, Staatsblad 1993, 42) in werking getreden. Bij die wijziging is ook C.19.1 van bijlage C gewijzigd. De uitzondering voor inrichtingen met een geringere capaciteit van 25.000 ton per jaar, die in de vorige versie van het besluit met betrekking tot die categorie was opgenomen, is komen te vervallen. De wijziging heeft tot gevolg dat voor ATM onverkort de verplichting tot het opstellen van een MER geldt. Het MER is bedoeld ter ondersteuning van de besluitvorming omtrent de voor de inrichting aan te vragen vergunningen ingevolge de Wet milieubeheer, de Wet verontreiniging oppervlaktewateren (WVO) en de Wet op de waterhuishouding (WWH). Bevoegde gezagsinstanties in het kader van de vergunningprocedures zijn ons college ingevolge de Wet milieubeheer, de minister van Verkeer en Waterstaat ingevolge de WVO en WWH en het dagelijks bestuur van het Hoogheemraadschap West-Brabant ingevolge de WVO. Tevens is de minister van VROM betrokken in de MER-procedure omdat hij, ten behoeve van de vergunningverlening ingevolge artikel 8.36, eerste lid Wet milieubeheer een Verklaring van geen bezwaar (VVGB) aan Gedeputeerde Staten moet afgeven.

De procedure voor het maken van het MER is van start gegaan met het indienen van een Startnotitie. De desbetreffende Startnotitie is bij ons ingekomen op 6 april 1992. De Startnotitie heeft vanaf 18 mei 1992 gedurende vier weken ter inzage gelegen, om een ieder in de gelegenheid te stellen tot het maken van opmerkingen over de door ons op te stellen richtlijnen voor de inhoud van het MER.

De Commissie voor de milieu-effectrapportage (Cmer) heeft bij brief van 14 juli 1992, advies uitgebracht over de richtlijnen. Nadat de eerdergenoemde bevoegde gezagsinstanties hadden ingestemd met de richtlijnen zijn deze op 29 januari 1993 door ons college vastgesteld.

1.3 Bekendmaking van de aanvraag en het bijbehorende MER en coördinatie

De desbetreffende aanvragen om vergunningen ingevolge de Wet milieubeheer, de WVO en de WWH en het bijbehorende MER van ATM zijn bij ons ingekomen op 30 juli 1993.

In verband met een gecoördineerde behandeling van de aanvragen om vergunningen hebben wij bij brief van 5 augustus 1993 de andere bevoegde gezagsinstanties, in casu het dagelijks bestuur van het Hoogheemraadschap West-Brabant en de minister van Verkeer en Waterstaat, verzocht ons uiterlijk op 27 augustus 1993 te informeren over de genoegzaamheid van de aanvragen ingevolge de WVO en de WWH en de aanvaardbaarheid van het MER.

De minister van VROM hebben wij de aanvraag om vergunning ingevolge de Wet milieubeheer toegezonden met het verzoek om een VVGB af te geven. Tevens is de minister verzocht ons te berichten over de genoegzaamheid van de aanvraag. Bij brief van 27 augustus 1993 heeft de minister ons medegedeeld dat de beoordeling van de aanvraag om vergunning ingevolge de Wet milieubeheer niet leidt tot niet-ontvankelijk verklaring op grond van artikel 8.37, tweede lid van de Wet milieubeheer.

Op 27 september 1993 heeft ATM de nog ontbrekende gegevens bij ons ingediend, naar aanleiding van het verzoek van 17 september 1993 van ons college, het dagelijks bestuur van het Hoogheemraadschap West-Brabant en van de minister van Verkeer en Waterstaat om aanvullende informatie c.q. correcties op de aanvragen.

Het MER, de aanvragen en de aanvullende gegevens hebben wij bij brief van 13 oktober 1993, mede namens de overige bevoegde gezagsinstanties, verzonden aan de betrokken instanties.

1.4 Terinzagelegging van de aanvraag, het MER en de aanvullende gegevens

De bekendmaking van de ontvangst van de MER, de aanvragen om vergunningen en de aanvullende gegevens hebben wij op 15 oktober 1993 gepubliceerd in de Nederlandse Staatscourant en de regionale dagbladen.

Het MER, de aanvragen en overige stukken hebben vanaf 18 oktober 1993 gedurende één maand ter inzage gelegen in de gemeente Klundert, op de griffie van het Hoogheemraadschap West-Brabant te Breda en in het provinciehuis te 's-Hertogenbosch.

Tot het uitbrengen van advies ten aanzien van de volledigheid en de juistheid van het MER hebben wij in de gelegenheid gesteld:

- de Commissie voor de milieu-effectrapportage, Postbus 2345, 3500 GH Utrecht;
- de inspecteur van de Volksgezondheid belast met het toezicht op de hygiëne van het milieu in de provincie Noord-Brabant, Postbus 6195, 5600 HD Eindhoven;
- de directeur Landbouw, natuur en openluchtrecreatie in de provincie Noord-Brabant, Postbus 1180, 5004 BD Tilburg;
- de hoofdingenieur-directeur van het Rijksinstituut voor Integraal Zoetwaterbeheer en Afvalwaterbehandeling/RIZA, Postbus 17, 8200 AA Lelystad;
- het dagelijks bestuur van het Streekgewest Westelijk Noord-Brabant, Postbus 90, 4700 AB Roosendaal;

- de directeur Afvalstoffen van het Ministerie van VROM, Postbus 30945, 2500 GX 's-Gravenhage;
- Bureau de Roever/vergunningverlening Wet chemische afvalstoffen, Postbus 88, 5275 ZH Den Dungen;
- het college van burgemeester en wethouders van Hooge en Lage Zwaluwe, Postbus 10150, 4927 ZX Hooge Zwaluwe;
- het college van burgemeester en wethouders van Zevenbergen, Postbus 4, 4760 AA Zevenbergen;
- het college van burgemeester en wethouders van Klundert, Stadhuisring 1, 4791 HS Klundert;
- de secretaris van ACOTA, Postbus 550, 3300 AN Dordrecht.

1.5 Openbare zitting

Voorts is er op 2 november 1993 een openbare zitting, als bedoeld in artikel 7.24 van de Wet milieubeheer, gehouden. Van deze openbare zitting is een verslag gemaakt, welk verslag overeenkomstig artikel 7.24, lid 3 van de Wet milieubeheer is verzonden. Wij zijn van mening dat de mondeling gemaakte opmerkingen over het MER voldoende zijn behandeld tijdens de zitting. Om die reden zullen wij niet nader ingaan op de gemaakte mondelinge opmerkingen. Het verslag van deze openbare zitting hebben wij voor de volledigheid bij de beschikking gevoegd. De schriftelijke opmerkingen zullen wij behandelen in hoofdstuk 2.4 van onze beschikking.

1.6 Ingekomen adviezen en opmerkingen over het MER

Van de mogelijkheid tot het maken van opmerkingen is gebruik gemaakt door:

- Vereniging Milieugroep Moerdijk te Moerdijk. Brief van 16 november 1993, onder kenmerk Vo/TC 9311.1601, bij ons ingekomen 17 november 1993;
- Vereniging Milieugroep Moerdijk te Moerdijk. Faxbericht van 21 november 1993, onder kenmerk Vo/TC 9311.2101, bij ons ingekomen op 22 november 1993. Brief van 21 november 1993, onder kenmerk Vo/TC 9311.-2101, bij ons ingekomen op 24 november 1993;
- Krachtwerktuigen, Coöperatief Adviesbureau vereniging Krachtwerktuigen UA te Amersfoort, namens Tetra Pak Moerdijk BV te Moerdijk. Brief van 15 november 1993, onder kenmerk 2818. 00/87.0141-IW/AK, bij ons ingekomen op 16 november 1993.

1.7 Terinzagelegging van de ontwerp-beschikking

Bij besluit van 4 augustus 1994 hebben wij een ontwerp-beschikking genomen op de aanvraag om vergunning ingevolge de Wet milieubeheer. De aanvragen, ontwerpen van de beschikkingen en bijbehorende stukken hebben vanaf 15 augustus 1994 gedurende een maand ter inzage gelegen op het Stadskantoor De Prinsenhof, in de foyer van sport- en recreatiecentrum "De Niervaert" te Klundert en op het gemeentehuis te Zevenbergen. Tevens is gelegenheid gegeven tot een gedachtenwisseling op verzoek over de ontwerp-beschikkingen.

Tot het uitbrengen van advies en bedenkingen ten aanzien van de volledigheid en de juistheid van de ontwerp-beschikking hebben wij in de gelegenheid gesteld:

- Afvalstoffen Terminal Moerdijk BV, Postbus 30, 4780 AA Moerdijk;
- het dagelijks bestuur van het Hoogheemraadschap West-Brabant, Postbus 2212, 4800 CE Breda;

- de hoofdingenieur-directeur van Rijkswaterstaat, directie Zuid-Holland, Postbus 556, 3000 AN Rotterdam;
- de inspecteur van de Volksgezondheid belast met het toezicht op de hygiëne van het milieu in de provincie Noord-Brabant, Postbus 6195, 5600 HD Eindhoven;
- de directeur Landbouw, natuur en openluchtrecreatie in de provincie Noord-Brabant, Postbus 1180, 5004 BP Tilburg;
- de directeur Afvalstoffen van het Ministerie van VROM, Postbus 30945, 2500 GX 's-Gravenhage;
- Bureau de Roever/vergunningverlening Wet chemische afvalstoffen, Postbus 88, 5275 ZH Den Dungen;
- Service Centrum Grondreiniging, Europalaan 250, 3526 KS Utrecht;
- de hoofdingenieur-directeur van het Rijksinstituut voor Integraal Zoetwaterbeheer en Afvalwaterbehandeling/RIZA, Postbus 17, 8200 AA Lelystad;
- de Commissie voor de milieu-effectrapportage, Postbus 2345, 3500 GH Utrecht;
- het dagelijks bestuur van het Streekgewest Westelijk Noord-Brabant, Postbus 90, 4700 AB Roosendaal;
- het college van burgemeester en wethouders van Zevenbergen, Postbus 4, 4760 AA Zevenbergen;
- het college van burgemeester en wethouders van Klundert, Stadhuisring 1, 4791 HS Klundert;
- het college van burgemeester en wethouders van Hooge en Lage Zwaluwe, Postbus 10150, 4927 ZX Hooge Zwaluwe;
- de Vereniging Milieugroep Moerdijk, Grintweg 40, 4782 AG Moerdijk;
- Krachtwerktuigen, t.a.v. de heer ing. A.J.M. Koelemij, Postbus 165, 3800 AD Amersfoort.

1.8 Ingekomen adviezen en bedenkingen naar aanleiding van de ontwerp-beschikking

Van de mogelijkheid tot het uitbrengen van advies en het uiten van bedenkingen ten aanzien van de ontwerp-beschikking is gebruik gemaakt door:

1. Afvalstoffen Terminal Moerdijk BV (ATM);
2. Ecotechniek Bodem BV;
3. NBM Bodemsanering BV.

De adviezen en bedenkingen naar aanleiding van de ontwerp-beschikking en onze zienswijze hierop, voor zover deze betrekking hebben op de Wet milieubeheer, zijn verwoord in hoofdstuk 6 van onze beschikking.

2. OVERWEGINGEN MET BETREKKING TOT HET MER

2.1 Algemeen

Ten behoeve van de besluitvorming ingevolge de Wet milieubeheer en de WVO en de WWH is bij de aanvragen om vergunningen een MER overgelegd. Het MER heeft te zamen met de aanvragen gedurende één maand ter inzage gelegen.

Wij zijn van oordeel dat het MER in voldoende mate uitwerking geeft aan de door de bevoegde gezagsinstanties opgestelde richtlijnen en de wettelijke eisen die worden gesteld aan het MER.

Over het MER hebben wij de Cmer bij brief van 13 oktober 1993 om advies gevraagd. De Cmer heeft vervolgens bij schrijven van 16 december 1993, het toetsingsadvies doen toekomen.

In haar aanbiedingsbrief geeft de Cmer aan dat het MER voldoende informatie biedt voor de besluitvorming over de vergunningverlening in het kader van de Wet milieubeheer en de WVO. De Cmer acht het van belang dat, mede gezien de complexiteit van de inrichting, in de toekomst bij het bedrijf voldoende aandacht wordt besteed aan de implementatie van een sluitend systeem van bedrijfsinterne milieuzorg.

Op enkele punten acht de Cmer nadere informatie wenselijk ten behoeve van verdere besluitvorming. Deze aandachtspunten verdienen bij de verdere procedure van de vergunningverlening en de evaluatie achteraf nadere uitwerking. Samengevat heeft de Cmer de volgende opmerkingen.

A. Voorgenomen activiteit en alternatieven

Doelmatigheid

1. Uit het MER blijkt niet geheel duidelijk hoe de landelijke capaciteit van de verfafvalbehandeling in relatie tot het aanbod zich zal ontwikkelen.
2. Wat betreft de aanbodprognose van verf- en inktafval is de invloed van het Produktenbeleid en KWS 2000 op de samenstelling van dat afval niet duidelijk.

Uitwerking alternatieven

3. De uitwerking van alternatieven betreft voornamelijk het onderbouwen van gemaakte keuzen en het formuleren van aanvullende milieubescherpende maatregelen. Het meest milieu-vriendelijke alternatief wijkt daardoor betrekkelijk weinig af van de voorgenomen activiteit.
4. Voor een aantal uitvoeringsvarianten is de -door bevoegd gezag gevraagde- indicatieve kostenonderbouwing niet gegeven. Deze kostenonderbouwing ontbreekt ook bij de vergelijking van de alternatieven.

Toetsingskader vergunningverlening

5. Volgens de Cmer is de stelling in het MER niet juist dat zolang het Provinciale Milieubeleidsplan (PMP) nog niet van kracht is, het Meerjarenplan Verwijdering Gevaarlijk Afval (MJP) toetsingskader voor de vergunningverlening is. Het MJP is namelijk geen toetsingskader bij de verwijdering van niet-gevaarlijke afvalstoffen.
Voor zover een provinciaal plan op grond van de AW betrekking heeft op de verwijdering van niet-gevaarlijke afvalstoffen blijft dat plan, zolang er geen PMP is, van kracht met alle daaruit voortvloeiende rechten en plichten.

B. Lucht

Luchtreiniging

1. Ten aanzien van de REOX-installatie wordt in het MER slechts een verwachting uitgesproken dat aan de normstelling kan worden voldaan. Een expliciete toetsing van verwachte restconcentraties aan vigerende normen vindt niet plaats. Hierbij zou kunnen blijken dat voor specifieke stoffen (benzeen) normoverschrijding kan optreden.
2. De keuze van de luchtreinigingstechnieken is beperkt als gevolg van het feit dat door het tegelijkertijd behandelen van afvalstoffen er een variabiliteit in en soms onbekendheid met de samenstelling en hoeveelheid van de verschillende afvalstoffen bestaat. Dat met name op grond hiervan de keuze van de techniek is gemaakt, is in het MER niet duidelijk aangegeven.

3. Bij de optimalisatie van de REOX-installatie zou -bijvoorbeeld in het kader van de geuremissies- voor bepaalde afgasstromen de inzet van biologische technieken kunnen worden overwogen.
4. Niet duidelijk wordt aangegeven voor welke componenten en in welke mate bij de REOX-installatie, bij de luchtreiniging van de TRI en bij de het Substituut Brandstof Systeem kan worden voldaan aan de emissierichtlijnen van het Besluit luchtmissies afvalverbranding, de Nederlandse Emissie Richtlijnen (NER) en het Besluit Emissie-Eisen Stookinstallaties (BEES).
5. De effectiviteit in de praktijk van de onder punt 4. genoemde luchtreinigingstechnieken vormen een belangrijk onderdeel van het Monitoring-programma.
6. Voorts is in dit kader ook van belang dat er wordt nagegaan of installaties, met name bij de aansluiting van vrachtschepen en vrachtwagens, daadwerkelijk zijn aangesloten.
7. In het MER is niet duidelijk aangegeven of er bij het laden verdringingsverliezen optreden, en zo ja, hoe groot deze emissies zijn. Niet is aangegeven of ter voorkoming van verdringingsverliezen de schepen bij het laden zijn aangesloten op de REOX-installatie.

Geur en luchtkwaliteit

8. De algemene "huisgeur" van het bedrijf wordt niet behandeld in het MER. Een verhandeling over de huidige hindergewaarwording en de ontwikkeling daarvan ontbreekt.
9. Als leemte in kennis wordt in het MER aangegeven het ontbreken van emissiegegevens van omvangrijke buurbedrijven. Deze geconstateerde leemte in kennis vormt een belangrijk onderdeel van het Evaluatie- en Monitoringsprogramma.
10. Voor de stoomketel ontbreken emissiegegevens over de zware metalen lood, zink en cadmium. Het ontbreken van deze gegevens bemoeilijkt een afweging ten aanzien van luchtkwaliteitsnormering. Ook in dit kader wijst de Cmer op een adequate monitoring van luchtmissies en -immissies.

C. Energie

1. Uitgaande van de beschikbaarheid van aardgas zou een aardgasgestookte warmtekrachtcentrale wellicht een goed alternatief zijn voor het stoken van substituut brandstof. Hiervan mag een gunstig milieu-rendement worden verwacht omdat schone brandstof in plaats van substituutbrandstof wordt toegepast.
2. Voor een afweging met betrekking tot de inzet van substituutbrandstof als alternatieve energiedrager is van belang hoe de samenstelling van de substituutbrandstof zich verhoudt met die van ander brandstoffen als gas en stookolie.

D. (Water)bodem

1. Het aanbrengen van een bescherm laag onder opslag tanks wordt beschouwd als een zeer ingrijpende operatie die gezien de reeds getroffen maatregelen niet doelmatig is. Deze bodembeschermende maatregel wordt ook in Nederland evenwel steeds meer toegepast en kan derhalve als stand der techniek worden beschouwd.

2. Bij de huidige grondwaterverontreiniging onder het bedrijfsterrein wordt geconcludeerd dat er zeer waarschijnlijk een verspreiding optreedt door de heersende grondwaterstroming. De Cmer acht het van belang aan te geven of en zo ja, welke maatregelen hierbij noodzakelijk zijn. Dit is ook van toepassing op de geconstateerde waterbodempluimverontreiniging bij de steiger.

Ten aanzien van bovengenoemde aspecten hebben wij het volgende overwogen.

- A.1 Op pagina 28 van het MER is aangegeven dat de landelijke verwerkingscapaciteit van verf- en inktafval circa 49 kton/jaar is, waarbij inbegrepen de capaciteit van ATM van 38 kton/jaar en is voldoende voor het verwachte toekomstige landelijk aanbod van circa 40 kton/jaar. Daarnaast wordt in hoofdstuk 9 "Leemten in kennis en informatie" aangegeven dat in zijn algemeenheid geldt dat het afvalaanbod voor de diverse stromen in de toekomst niet nauwkeurig bekend is.
- A.2 De leemte in kennis en informatie ten aanzien van het afvalaanbod is zowel kwantitatief als kwalitatief bedoeld. Als zodanig zal deze leemte meegenomen worden in het evaluatie-onderzoek, mits er binnen de termijn van drie jaar meer duidelijkheid is over de invloed van het Productenbeleid en KWS 2000 op de samenstelling van verf- en inktafval.
- A.3 De uitwerking van de alternatieven is inderdaad beperkt tot het ontwikkelen van reële alternatieven. Een alternatief is reëel te noemen indien de kans redelijkerwijs aanwezig is dat een dergelijk alternatief uitgevoerd wordt/kan worden. In het geval van ATM hebben wij te maken met bestaande installaties en voorzieningen op basis van een bepaalde techniek. Het ontwikkelen van alternatieven heeft ATM dan ook beperkt tot procesonderdelen en milieubescherpende maatregelen. Wij zijn van mening dat deze alternatieven reëel zijn.
- A.4 Een kostenonderbouwing kan van belang zijn, indien geen keuze gemaakt kan worden tussen, milieutechnisch gezien, gelijkwaardige alternatieven. Blijkbaar kon ATM bij de vergelijking van de alternatieven een keuze doen op basis van milieu-argumenten.
- A.5 Het MJP is toetsingskader voor de be- en verwerking van gevaarlijk afval. Provinciale plannen dienen als toetsingskader voor de be- en verwerking van niet-gevaarlijk afval. Op het moment dat het Provinciaal Milieubeleidsplan (PMP) 1995-1999 van de Provincie Noord-Brabant in werking treedt vervallen de provinciale plannen met betrekking tot de verwijdering van niet-gevaarlijke afvalstoffen en het MJP blijft toetsingskader voor de verwijdering van gevaarlijke afvalstoffen. In het PMP wordt aangegeven dat de provincie Noord-Brabant zich conformeert aan het MJP. Daarnaast wordt door ATM al het aangeboden afval op de inrichting beschouwd als gevaarlijk afval (in verband met de verwerkingsmethoden).
- B.1 Dit is juist. Hierbij kan echter worden opgemerkt dat het NER voor wat betreft de REOX-installatie slechts algemene emissie-eisen kent waarvan, afhankelijk van de Stand der Techniek, gemotiveerd kan worden afgeweken. Uitgangspunt van de NER is dat met betrekking tot de te plegen reinigingsinspanning primair dient te worden getoetst aan de Stand der Techniek en pas secundair aan de algemene emissie-eisen uit hoofdstuk 2 van de NER. De algemene emissie-eisen uit de NER zijn slechts een hulpmiddel maar geen doel op zich.
- B.2 Volgens de richtlijnen moeten de varianten en alternatieven worden beschreven die mogelijk zijn met betrekking tot de voorgenomen activiteit.

- Hierbij is de variabiliteit in aanbod en samenstelling van de afgassen een vast gegeven. De in het MER te beschrijven technieken moeten dit type afgassen kunnen verwerken. Dit gegeven is derhalve uitgangspunt voor de te beschrijven technieken voor dampvernietiging.
- B.3 Vanwege de variabiliteit in samenstelling en aanbod van de afgassen en vanwege het lage rendement en de storingsgevoeligheid van biologische technieken ten opzichte van de REOX-installatie, hebben wij biologische technieken in de situatie van ATM niet reëel geacht.
- B.4 Dit is juist. Wij verwijzen tevens naar het gestelde onder B.1. Met betrekking tot de TRI merken wij op dat voor thermische reiniging van verontreinigde grond een "Bijzondere regeling" in de NER wordt voorbereid. Ten tijde van het opstellen van dit MER was het toetsingskader voor TRI's nog onduidelijk. Mede vanwege het feit dat de Richtlijn Verbranden 1989 (RV'89) op dat moment reeds was vervallen. Het Besluit luchtemissies afvalverbranding, de opvolger van RV'89, is alleen van toepassing voor afvalverbrandingsinstallaties voor huishoudelijk afval en daarmee vergelijkbaar afval.
- B.5 Wij nemen deze opmerking voor kennisgeving aan en verwijzen naar het in bijlage 3 opgenomen evaluatie-onderzoek.
- B.6 Dit belang onderschrijven wij. Wij hebben in onze vergunning daarom geregeld dat de bedrijfsmoedigheden die voor de beoordeling van de meetgegevens van belang zijn moeten worden geregistreerd.
- B.7 Op pagina 95 van het MER onder 4.7.1 staat dat ATM alleen schepen lost of reinigt. Het laden van schepen is derhalve geen activiteit die ATM heeft aangevraagd.
- B.8 Met de gebruiksnaam van de REOX-installatie eind 1992 is de algemene huisgeur van ATM verdwenen. Slechts incidenteel wordt nog een geurklacht vanwege ATM ingediend.
- B.9 Wij zijn het eens met de constatering van de Cmer. Door Gedeputeerde Staten is inmiddels opdracht gegeven voor een onderzoek naar de totale luchtkwaliteit op het industrieterrein Moerdijk. Indien deze gegevens bekend zijn kunnen ze meegenomen worden in het evaluatie-onderzoek voor ATM.
- B.10 Wij verwijzen naar het Monitoringprogramma en bijlage 3 behorende bij de voorschriften van deze beschikking.
- C.1 De afweging tussen aardgas en vloeibare brandstoffen is niet relevant, omdat aardgas op het industrieterrein niet beschikbaar is.
- C.2 Zoals in het MER is aangegeven moet substituuat brandstof qua aard en samenstelling vergelijkbaar zijn met conventionele vloeibare brandstoffen.
- D.1 Wij nemen deze opmerking voor kennisgeving aan.
- D.2 Wij verwijzen naar hoofdstuk 5.6 van het MER waar ATM aangeeft dat ten tijde van de overname van het terrein de overheid met ATM was overeengekomen dat ATM niet verantwoordelijk is voor de bodemverontreinigingen uit het verleden.
- Ten aanzien van de te treffen maatregelen voor de waterbodemverontreiniging verwijzen wij naar de beschikking die is afgegeven door de minister van Verkeer en Waterstaat.

2.2. Alternatieven en varianten

In het MER wordt in hoofdstuk 4 de voorgenomen activiteit beschreven en in hoofdstuk 5 de in beschouwing genomen alternatieven en varianten. De in het MER uitgewerkte alternatieven en varianten hebben betrekking op:

- A. alternatieven per installatie;
- B. alternatieven ten aanzien van combinaties van installaties;
- C. voor- en nageschakelde activiteiten;
- D. alternatieven ten aanzien van de doorzet;
- E. meest-milieuvriendelijke alternatief;
- F. nulsituatie;
- G. referentiesituatie.

In hoofdstuk 7 wordt een beschrijving gegeven van de effecten van de voorgenomen activiteit, alsmede van de in hoofdstuk 5 beschreven (voor ATM relevante) alternatieven. In hoofdstuk 8 van het MER worden de diverse alternatieven en varianten met elkaar vergeleken op milieu-aspecten. Uit de vergelijkende tabel 8.5.1 blijkt in hoeverre bepaalde alternatieven beter scoren dan de voorgenomen activiteit.

Op basis van het gestelde in het MER en de daaraan ten grondslag liggende onderzoeken kunnen wij de door initiatiefnemer gemaakte keuzen onderschrijven met dien verstande dat naverbranding bij hogere temperatuur bij de TRI (ten minste 850°C in plaats van ten minste 800°C) een reële optie is.

2.3. Evaluatie

In artikel 7.39 van de Wet milieubeheer is voor het bevoegde gezag de verplichting opgenomen een evaluatie-onderzoek uit te voeren. In dat evaluatie-onderzoek dienen de milieugevolgen van de voorgenomen activiteit te worden onderzocht alsmede de leemten in kennis. In de voorschriften en in bijlage 3 behorende bij de voorschriften hebben wij de elementen en gegevens opgenomen die benodigd zijn om de evaluatie te kunnen uitvoeren en welke bijdrage van initiatiefnemer wordt verwacht. De evaluatie van de effecten van de onderhavige activiteit zal plaatsvinden op basis van de parameters die via monitoring worden verkregen.

Deze gegevens worden verkregen en vastgelegd op grond van de onderzoeks- en registratieverplichting die vergunninghouder dienaangaande heeft ingevolge de bij ons besluit, alsmede de bij de besluiten van het Hoogheemraadschap West-Brabant en de minister van Verkeer en Waterstaat, behorende voorschriften.

Op grond van bovenbedoelde voorschriften opgenomen termijnen achten wij het redelijk dat wij, overeenkomstig het bepaalde in artikel 7.41 van de Wet milieubeheer, 3 jaar na het van kracht worden van de vergunning verslag doen van het onderzoek naar de werkelijke milieu-effecten.

Tot slot wijzen wij nog op het gestelde in artikel 7.40 van de Wet milieubeheer waarin is aangegeven dat degene die de activiteit onderneemt, verplicht is aan het bevoegde gezag alle medewerking te verlenen en alle inlichtingen te verstrekken, die redelijkerwijs benodigd zijn ten behoeve van het eerdergenoemde evaluatie-onderzoek. (Zie voorschrift 1.9.1).

2.4 Ingekomen opmerkingen naar aanleiding van het MER

1. Vereniging Milieugroep Moerdijk (VMM), faxbericht van 16 november 1993, onder kenmerk Vo/TC 9311.1601, bij ons ingekomen op 17 november 1993

- 1.1 VMM verzoekt om uitstel voor het indienen van opmerkingen naar aanleiding van het MER in verband met onvoorziene omstandigheden, tot 22 november 1993.

Antwoord: Wij zijn akkoord gegaan met het verzoek om uitstel.

- 1.2 Vooruitlopend op het indienen van deze opmerkingen verzoekt VMM om de bijgevoegde notitie over het MER van ATM van de heer ir. P. Goverde en de heer ir. A. Bergstra, welke studie is verricht in opdracht van de vereniging, hier als ingelast te beschouwen.

Antwoord: Wij zijn akkoord met het verzoek van VMM om de studie mede in beschouwing te nemen.

Samenvatting van de onder 2 genoemde notitie over het MER van ATM

- 1.3 Op het terrein van ATM vinden diverse afvalverwerkende activiteiten plaats. Het voordeel hiervan is dat materiaal- en energiestromen eenvoudig tussen de verschillende eenheden uit te wisselen zijn. Van de mogelijkheid om energiestromen uit te wisselen wordt door ATM vrijwel geen gebruik gemaakt, alhoewel op pagina 163 van het MER wordt gesteld dat ATM op diverse manieren een verdere optimale energiehuishouding nastreeft.

Antwoord: Met name door toepassing van substituut brandstoffen alsmede de werking van de REOX-installatie (autotherm) wordt door ATM een optimale energiehuishouding nagestreefd. Alternatieven ten behoeve van een verdere optimalisering van de energiehuishouding zijn in het MER onderzocht.

- 1.4 Op het industrieterrein Moerdijk vestigen zich veel bedrijven, waardoor de algehele milieubelasting in zijn totaliteit toeneemt. Van belang is het dat elk bedrijf zijn emissies beperkt. Voor ATM zou dit betekenen dat zij de vrijkomende warmte beter moet benutten, zodat de REOX, stoomketel en CV-ketels zouden kunnen vervallen. De enige emissies naar de atmosfeer zal dan van de TRI komen.

Antwoord: De REOX-installatie is een installatie bedoeld voor het vernietigen van verontreinigingen in afgassen en niet voor het leveren van warmte. Het eventueel beter benutten van warmte afkomstig van andere bedrijven op het industrieterrein Moerdijk zal daarom nooit tot gevolg kunnen hebben dat de REOX-installatie bij ATM komt te vervallen. Het laten vervallen van de stoomketel en CV-ketels door gebruikmaking van warmte van andere bedrijven op het industrieterrein Moerdijk zijn gezien de afstanden tot bedrijven die eventueel warmte kunnen leveren geen reëel alternatief.

- 1.5 In paragraaf 5.7 van het MER worden enkele mogelijkheden genoemd voor de verbetering van de energiehuishouding. Doordat ATM de beschikking heeft over kosteloos verkregen substituut brandstof zijn vrijwel alle energie terugwinningsmethoden op economische gronden als niet rendabel aange-merkt.

Antwoord: Deze constatering van VMM is juist.

1.6 In navolging van de opmerking onder 1.5 wordt opgemerkt dat de Warmtekrachtkoppeling in paragraaf 5.7.2 niet is voorzien van een prijsindicatie.

Antwoord: Een prijsindicatie van een alternatief is relevant indien op basis van milieuoverwegingen het alternatief de voorkeur heeft boven, dan wel gelijkwaardig is aan, de voorgenomen activiteit. Bij het alternatief warmte-krachtkoppeling is dat niet het geval; een prijsindicatie is derhalve niet relevant.

1.7 Ten aanzien van de REOX wordt opgemerkt dat in paragraaf 5.7.3 van het MER de toepassing van de restwarmte van deze installatie wordt onderzocht. Er is echter geen restwarmte; er moet brandstof toegevoegd worden om het stenen bed op temperatuur te houden.

Antwoord: Nadat conform de vergunning alle activiteiten zijn aangesloten op de REOX-installatie (zoals bijvoorbeeld de tankputten B en C) is de verwachting dat de REOX-installatie autotherm kan worden bedreven.

1.8 In het MER is niet onderzocht of het mogelijk is om de stroom afgassen, die nu naar de REOX wordt geleid, naar de naverbrander van de TRI te voeren. Deze stroom bevat namelijk 38 kg/uur koolwaterstoffen (tabel pagina 61). Dit alternatief heeft de volgende voordelen:

- een besparing op de substituut brandstof (600 kg/uur) die door de naverbrander verbruikt wordt;
- vermindering van de emissies: de afgassen van de REOX worden in de huidige toestand niet gewassen. Bij aansluiting op de naverbrander van de TRI worden de gassen voor uitworp gewassen;
- betere controle van de emissies: de emissies van de REOX worden in de huidige toestand niet gecontroleerd. In de tabel op pagina 60 is aangegeven dat de emissies een factor 3 tot 12 toenemen bij een debiet toename van 60%. Bij aansluiting op de naverbrander van de TRI worden in de schoorsteen de concentraties van SO_2 , stof, CO, C_xH_y en CN gemeten;
- de REOX kan komen te vervallen.

Antwoord: Het leiden van afgassen naar de naverbrander van de TRI in plaats van naar de REOX-installatie zou betekenen dat het volume van de naverbrander van de TRI drastisch moet worden vergroot. Het debiet over de naverbrander zou namelijk van 50.000 Nm³/uur toenemen tot 73.000 Nm³/uur. De besparing op substituut brandstoffen zal marginaal zijn. Deze optie is overigens vanwege veiligheidsaspecten ongunstiger dan dampvernietiging bij een REOX-installatie (kans op vlamterugslag groter dan bij REOX). De afgassen die naar de REOX-installatie worden geleid kunnen namelijk explosieve mengsels bevatten.

Overigens is deze variant enigszins vergelijkbaar met de in het MER onderzochte variant "naverbranding in een conventionele thermische incinerator", hoofdstuk 5.4.4.1 van het MER. Hier is geconcludeerd dat dampvernietiging met behulp van een REOX-installatie milieuhygiënisch gunstiger is ten opzichte van thermische naverbranding, onder andere vanwege:

1. veel lagere NO_x- en SO₂-emissies;
2. energetisch gunstiger (geen brandstof nodig);

3. minder storingsgevoelig en bedrijfszekerder;
4. veiliger, vanwege het feit dat de kans op vlamterugslag veel kleiner is.

De voorgenoemde argumenten leiden tot de conclusie dat de REOX-installatie milieuhygiënisch beter scoort dan thermische naverbranding.

- 1.9 Op pagina 157 staan alternatieven voor de REOX beschreven. In paragraaf 5.4.4.1 wordt de naverbranding in een conventionele incinerator beschouwd. De genoemde argumenten tegen het gebruik van de thermische incinerator komen te vervallen bij het alternatief zoals onder punt 10. beschreven. Indien men vreest voor "vlamterugslag" dan kan dit worden voorkomen door installatie van een "flame arrester".

Antwoord: Wij verwijzen naar onze reactie onder 1.8.

- 1.10 Koelwater: in paragraaf 5.7.4 wordt gesteld dat het koelwater van 40 graden Celsius, dat vrijkomt bij het afkoelen van de gereinigde grond, opgewarmd wordt tot 80 graden Celsius om te kunnen gebruiken bij de scheepsreiniging. Niet is onderzocht of door een technische ingreep het koelwater direct op een hogere temperatuur gebracht kan worden. Het koelwater kan dan ook gebruikt worden voor verwarming van de gebouwen. Hierdoor kunnen de aanwezige CV-ketels komen te vervallen.

Antwoord: De minister van Verkeer en Waterstaat is bevoegd gezag in het kader van de WWH en de WVO voor het onttrekken c.q. lozen van koelwater op het Hollandsch Diep. In haar beschikking is de minister van Verkeer en Waterstaat ingegaan op deze opmerking. Gemakshalve verwijzen wij naar de betreffende beschikking.

- 1.11 Ten aanzien van de naverbrander van de TRI wordt het volgende opgemerkt.

De energieopwekking met de afgassen uit de naverbrander van de TRI wordt in paragraaf 5.7.5 behandeld. De energieopwekking zou een investering van 4 tot 10 miljoen betekenen, afhankelijk of men ook elektriciteit wil produceren. Er zal meer stoom geproduceerd worden dan er zelf gebruikt wordt, dus er moet naast stoom ook elektriciteit geproduceerd kunnen worden. Een financiële onderbouwing ontbreekt echter.

Het opgewekte elektrische vermogen (2 tot 3 MW) kan voor een groot deel voor eigen gebruik aangewend worden en hoeft niet te worden teruggeleverd aan het "net" (pagina 164 ATM verbruikt gemiddeld 2 MW en maximaal 4 MW aan elektriciteit), hetgeen een aanzienlijke besparing op de elektriciteitsrekening geeft.

Indien het alternatief, zoals genoemd in punt 13 doorgevoerd zou worden zou de stoomketel kunnen vervallen. Dit is kostenbesparend.

Ook zou de substituuat brandstof, die vrijkomt, extern verkocht kunnen worden.

Antwoord: Er wordt in paragraaf 5.7.5 aangegeven wat de investeringskosten zijn van de in beschouwing genomen alternatieven. Uiteindelijk worden bedrijfs-technische redenen gegeven waarom de beide alternatieven niet zullen worden meegenomen in de voorgenomen activiteit. De opmerking van VMM dat een financiële onderbouwing ontbreekt is derhalve niet duidelijk.

1.12 Verschillende tabellen in het MER zijn moeilijk te interpreteren doordat de milieuhygiënische criteria waaraan voldaan moet worden niet voor elke afzonderlijke stof in de tabel vermeld zijn.
Niet is aangegeven aan welke provinciale richtlijnen (LUVO) van toepassing zijn.

Antwoord: Deze opmerking is juist. Wij verwijzen in dit kader naar onze reacties onder B.1 en B.4 (reacties op de opmerkingen van de Cmer).
Met betrekking tot emissies naar de lucht zijn geen provinciale richtlijnen van toepassing. Van toepassing zijn het Besluit Emissie-Eisen Stookinstallaties Milieubeheer B (BEES B) met betrekking tot de stoomketel en de NER voor de TRI en de REOX-installatie

1.13 Ten aanzien van de emissiegrenswaarde van dioxines merkt men op dat op pagina 125 van het MER de grenswaarde $0,1E-3$ g TEQ/m³ niet juist is, dit moet zijn $0,1E-9$ g TEQ/m³.
Niet duidelijk is hoe de lage dioxineconcentratie bereikt wordt. De vereniging geeft een aantal suggesties die in het MER gebruikt hadden kunnen worden om de voorspelde lage dioxineconcentraties te onderbouwen.

Antwoord: De waarde voor de emissiegrenswaarde voor dioxinen van $0,1$ mg TEQ/m³ (pagina 125) is inderdaad een typefout. Deze moet zijn $0,1$ ng TEQ/m³.
De lage dioxinewaarde die bereikt wordt is aangetoond door middel van emissie-metingen bij een verwerkingsgrens voor EOCl van 8 mg/kg DS.

1.14 De stoomketel geeft zeer hoge SO₂ en NO_x emissie (pagina's 105 en 106 van het MER). Welke normen of richtlijnen zijn hier van toepassing (BEES A?) en welke specifieke emissiewaarden zijn toegestaan? Een actief koelfilter naschakelen lijkt hier geen slecht idee.

Antwoord: Wij verwijzen naar het gestelde onder 1.12. Hierbij merken wij op dat het BEES B met betrekking tot de stoomketel slechts de emissie aan NO_x regelt (voor de situatie van ATM maximaal 300 mg/Nm³).

1.15 De energieopwekking met de afgassen uit de naverbrander van de TRI zoals eerder beschreven zou de stoomketel overbodig maken en de emissies voorkomen.

Antwoord: Met betrekking tot de voor- en nadelen van energiebenutting met de afgassen uit de naverbrander van de TRI verwijzen wij naar pagina's 165, 166 en 167 van het MER. Wij onderschrijven deze conclusie. Overigens merken wij nog op dat, indien gebruik zou worden gemaakt van de aanwezige energie in de afgassen van de TRI, waardoor de stoomketel zou komen te vervallen, ATM tijdens onderhoud aan de TRI zichzelf niet kan voorzien in zijn noodzakelijke stoombehoefte.

1.16 In de afgassen van de TRI worden de concentraties SO₂, stof, CO, C_xH_y en CN continu gemeten. VMM vraagt zich af of NO_x en HCl ook niet continu gemeten moet worden.

Antwoord: AVI-West waarnaar VMM verwijst is een afvalverbrandingsinstallatie. De emissies die vrijkomen bij afvalverbranding zijn niet direct vergelijkbaar aan thermische grondreiniging. Het meetregime voor TRI's zal worden opgenomen in de "Bijzondere regeling voor de thermische grondreiniging".

Dit meetregime zal zijn toegespitst op thermische grondreiniging en zal als basis dienen voor vergunningverlening.

- 1.17 De minimum temperatuur van de naverbrander van TRI is 800 °C terwijl de Richtlijn Verbranden '89 850 °C aangeeft.

Antwoord: In de vergunning van ATM hebben wij opgenomen dat de minimale naverbrandingstemperatuur in de naverbrander 850°C moet bedragen.

- 1.18 Ten aanzien van koolwaterstoffen-emissies wordt het volgende opgemerkt:
- in de tabel 5.2.2 op pagina 136: de REOX emissie ontbreekt;
 - in de tabel 4.12.1 op pagina 104: de stoomketel emissie ontbreekt;
 - op pagina 156 wordt aangegeven dat er 1,3 ton per jaar emissies door verontreinigde grond plaatsvindt. Juist bij de behandeling van de verontreinigde grond (overslag) komt er veel koolwaterstof vrij, is het niet mogelijk een afzuiging te installeren die verplaatsbaar is naar de locatie waar gewerkt wordt?

Antwoord: In tabel 5.2.2 zijn de REOX-emissies verdisconteerd in de voorgenomen activiteit per onderscheiden deelactiviteit.
In tabel 4.12.1 is de koolwaterstofemissies van de stoomketel niet opgenomen omdat deze verwaarloosbaar zijn.
Het brongericht afzuigen van emissies tijdens handling in de grondloodsen levert praktisch grote bezwaren op. Hierdoor zou een onwerkbaar situatie ontstaan.

- 1.19 In paragraaf 4.12.1.4 wordt gesteld dat de geuremissie hoofdzakelijk is gerelateerd aan emissie van acrylaten en in veel mindere mate amines en zwavelhoudende verbindingen. Over het hoofd wordt gezien dat sommige combinaties van stoffen een synergetisch effect kunnen hebben.
Bij de berekening wordt uitgegaan van een geurdrempelwaarde van $4E-6$ g/m³. Er komen echter verschillende acrylaten vrij, elk van deze stoffen heeft een eigen geurdrempelwaarde. Er komt onder andere methyl- en ethylacrylaat vrij, de geurdrempelwaarde voor deze stoffen verschilt een factor 4 (respectievelijk 0,0048 en 0,0012 ppm). Het is om deze reden dat het niet gebruikelijk is om bij geuronderzoek om geurdrempels te gebruiken wanneer er sprake is van emissie van verschillende stoffen.

Antwoord: Wij zijn van mening dat het op zich gebruikelijk is, daar waar mogelijk, gebruik te maken van geurdrempelwaarden bij de berekening van de geuremissie. Geurdrempelwaarden geven op zich een betere benadering van de realiteit dan het onduidelijke begrip geureenheden.

- 1.20 Op pagina 105 van het MER staat: "de geurdrempelwaarde van de overige stoffen die bij ATM voorkomen ligt dermate hoog dat hiervan geen relevante geuremissie kan worden verwacht". Deze zin is onjuist: amines en zwavelhoudende verbindingen hebben juist een lage geurdrempel.

Antwoord: Wat wordt beschreven op pagina 105 is dat de geurdrempelwaarden van de overige bij ATM voorkomende stoffen, niet zijnde acrylaten, amines en zwavelhoudende verbindingen, dermate hoog liggen dat hiervan geen relevante geuremissies zijn te verwachten.

- 1.21 Het op het terrein aanwezige vuilwaterbassin geeft merkbaar stank in de directe omgeving. Dit is niet terug te vinden in het MER.

Antwoord: Wij zijn het niet eens met de mening van VMM dat het vuilwaterbassin een merkbare stank veroorzaakt in de directe omgeving. De geuremissie naar de omgeving wordt hoofdzakelijk bepaald door de opslag en verwerking in de waterzuivering van acrylaathoudend waswater afkomstig van de scheepsreiniging en de restemissie van de REOX-installatie bij de regeneratieve oxidatie van acrylaathoudende dampen.

1.22 Opgemerkt wordt dat de geurberekeningen in zijn algemeenheid summier zijn uitgevoerd en onduidelijk is waarop bepaalde aannames zijn gebaseerd.

Antwoord: De aannames zijn gebaseerd op ervaringsgegevens.

1.23 Over de PSA (pagina 57) staat niets over de veiligheid in het MER vermeld.

Antwoord: De kans op ongewenste gebeurtenissen bij de PSA is verwaarloosbaar klein. Derhalve zijn de veiligheidsaspecten niet beschreven in het MER.

1.24 Over het processchema van de grondreiniging GVI en TRI wordt opgemerkt:
- bij de spui van het koelwater is geen warmte-inhoud vermeld;
- onduidelijk is hoe de koelwaterstroom door de warmtewisselaar E-702 loopt. Is dit apparaat wel in bedrijf?
- er zijn geen debieten gegeven van de luchtstromen door de droogtrommel, gloeitrommel, naverbrander en schoorsteen.

Antwoord: Ten aanzien van het gestelde bij het eerste en tweede gedachtenstreepje verwijzen wij naar de beschikking van de minister van Verkeer en Waterstaat.

Ten aanzien van het gestelde bij het derde gedachtenstreepje verwijzen wij naar stroom 5 en 6 in het processchema van de TRI. Stroom 5 is de totale afgasstroom uit de droogtrommel en gloeitrommel die de incinerator wordt ingeleid, stroom 6 zijn de afgassen die via de schoorsteen worden geëmitteerd.

1.25 Tot slot wordt in zijn algemeenheid door VMM de opmerking gemaakt dat het MER het zeer moeilijk maakt om vergelijkingen te maken met alternatieve processen.
Bovendien voldoet het MER niet aan de aanbeveling in de richtlijnen om afwijkingen van de richtlijnen te motiveren.

Antwoord: Wij zijn het met VMM eens in zoverre dat wij eveneens van mening zijn dat het MER zeer gecompliceerd is. Vanwege de complexiteit van de inrichting is het ingewikkeld om een gedegen beschouwing te geven van alternatieve processen. De poging van ATM om dit toch zo goed mogelijk aan te geven vinden wij op zich geslaagd. Met name hoofdstuk 8 "Vergelijking van de alternatieven" tracht duidelijkheid te geven in de vele mogelijke alternatieven.

Tot slot zijn wij van mening dat ATM in voldoende mate heeft voldaan aan de richtlijnen. In het MER wordt voldoende onderbouwd waarom men afwijkt van bepaalde richtlijnen.

2. Vereniging Milieugroep Moerdijk (VMM), faxbericht van 21 november 1993, onder kenmerk Vo/TC 9311.2101 bij ons ingekomen op 22 november 1993, brief van 21 november 1993, bij ons ingekomen op 24 november 1993 hetzelfde kenmerk als het faxbericht
- 2.1 Door ATM wordt bij de beschrijving van de thermische grondreinigingsinstallatie uitgegaan van een andere installatie voor thermische grondreiniging, dan die in 1983 is vergund. Als gevolg daarvan wordt het aantal beschreven alternatieve installaties beperkt, omdat ATM uitgaat van het toepassen van een alternatieve installatie die nog niet is vergund.
- Antwoord: Wij verwijzen naar richtlijn 4.3.5.1 waar wij de referentiesituatie hebben beschreven, die als uitgangspunt moet worden genomen voor de beschrijving van de bestaande toestand van het milieu.
- 2.2 VMM is het niet eens met het uitgangspunt van initiatiefnemer om 1991 als referentiesituatie te nemen en het jaar 1988 als juridische referentiesituatie. Als gevolg daarvan zou het MER herschreven moeten worden.
- Antwoord: Wij verwijzen naar de richtlijnen die door ons zijn vastgesteld. In de richtlijnen zijn deze referentiesituaties opgenomen op voorstel van ATM. Door beide referentiesituaties op te nemen in onze richtlijnen wordt afgeweken van de adviesrichtlijnen van de Cmer, die de feitelijke referentiesituatie voldoende vonden. Concluderend kunnen wij stellen dat wij in onze richtlijnen verder zijn gegaan dan de Cmer ons heeft geadviseerd. Wij delen de mening van VMM dan ook niet.
- 2.3 De acceptatie-, registratie- en controle-criteria zijn in het MER onvoldoende uitgewerkt. Uit het MER blijkt niet duidelijk of het Acceptatie- en Controlebeleid voldoende waarborgen biedt voor vernietiging van alle schadelijke componenten in de diverse processen en wat eventueel de milieu-effecten daarvan zijn.
- Antwoord: Wij zijn van mening dat de criteria met betrekking tot de acceptatie, registratie en controle in het MER voldoende zijn uitgewerkt.
- 2.4 De vereniging zou een nadere uitwerking willen zien van de afstemming tussen de aan te voeren afvalstromen en de voorgenomen te installeren installaties. In het MER is niet aangegeven welke beperkingen de diverse installaties kennen, hetgeen invloed heeft op het Acceptatie- en Controlebeleid.
- Antwoord: Voor wat betreft de verwerking van de diverse aan te voeren afvalstromen in de verschillende installaties verwijzen wij naar bijlage 4.1 van het MER. Hierin zijn de diverse afvalstromen onderverdeeld in (sub)categorieën en acceptatiecriteria per verwerkingsinstallatie.
- 2.5 De alternatieve procesinstallaties voor het verwerken van afvalstromen zijn onvoldoende uitgewerkt en bovendien is niet voldoende onderbouwd waarom een alternatief systeem niet verder uitgewerkt wordt. Met name de voor- en nadelen van alternatieve processen zijn nauwelijks aangegeven. Het MER voldoet op dit punt niet aan de richtlijnen en de alternatieven behoeven een verdere uitwerking.

Antwoord: Wij verwijzen naar het gestelde onder punt A.3 als antwoord op de opmerking van de Cmer.

2.6 Het MER vraagt een prognose voor 10 jaar en de richtlijn is slechts tot 8 jaar uitgewerkt. Boven- en ondergrenzen ontbreken.

Antwoord: Wij nemen aan dat VMM bedoelt dat de richtlijnen om aanbodprognoses vraagt voor 10 jaar en het MER een prognose uitwerkt voor 8 jaar. Ten aanzien daarvan merken wij op dat het MER de totale aanbodprognoses geeft zoals deze blijkt uit landelijke rapporten. Deze aanbodprognoses gaan maar tot het jaar 2000. Bij het te verwachten aanbod van de bij ATM te verwerken afvalstromen heeft men zich geconformeerd aan de landelijke cijfers (tot het jaar 2000). In hoofdstuk 9 "Leemten in kennis en informatie" wordt ook aangegeven dat het afvalaanbod niet nauwkeurig bekend is.

2.7 ATM gaat uit van gebruik van substituut brandstoffen, hetgeen verboden is door de Raad van State

Antwoord: ATM gaat uit van substituut brandstoffen die qua aard en samenstelling vergelijkbaar zijn met conventionele brandstoffen. Het gebruik van deze brandstoffen zijn niet verboden door de voorzitter van de Afdeling geschillen van bestuur van de Raad van State.

2.8 De gepresenteerde cijfers van de REOX-installatie kloppen niet, als de vrachten worden teruggerekend naar de bedrijfsuren (zie richtlijnen).

Antwoord: Ons is niet duidelijk op welke gepresenteerde cijfers VMM doelt en naar welke richtlijn WMM verwijst. Naar onze mening kloppen de in het MER gepresenteerde cijfers wel.

2.9 De samenstelling van het filterstof van de TRI alsmede de samenstelling van de stofemissie worden niet gegeven in het MER. De waarborgen die worden gegeven bij het verwerken van grond met een te hoog gehalte aan cyanide en/of chloorhoudende organische stoffen zijn onvoldoende uitgewerkt, waardoor het niet mogelijk is om de milieu-effecten daarvan te kunnen beoordelen.

Antwoord: Het filterstof is de zeer fijne fractie van de gereinigde grond en is qua samenstelling en uitloging enigszins vergelijkbaar aan de grove fractie van de gereinigde grond.

De samenstelling van de stofemissie kan worden gedestilleerd uit tabel 4.4.2, rekening houdend met het feit dat de zware metalen voornamelijk worden geëmitteerd met het stof.

De waarborgen die worden gegeven bij het verwerken van grond met een te hoog gehalte aan cyaniden en/of chloorhoudende organische stoffen kunnen worden gegeven met behulp van de verwerkingscriteria zoals deze zijn aangegeven in bijlage 4.1 van dit MER.

2.10 Op pagina 74 van het MER wordt aangegeven dat mogelijk afvalstoffen na verwerking toch gestort moeten worden. Dit acht de vereniging niet doelmatig, bovendien zou dit kunnen duiden op een leemte in het Acceptatiebeleid. In deze voorkomende gevallen dient geanalyseerd te worden of er geen betere reinigingstechnieken voor handen zijn. Dit laatste aspect had ook uitgewerkt moeten worden in het MER.

Antwoord: Voor een aantal verontreinigde gronden kan partiële reiniging doelmatig zijn. Dit wordt verder geregeld in de voorschriften behorende bij deze vergunning. In zijn algemeenheid geldt dat bij iedere verwerkingstechniek voor afvalstoffen reststoffen ontstaan. Door het toepassen van verwerkingstechnieken ontstaat volume-reductie van te storten afvalstoffen. Dit achten wij doelmatig.

2.11 Het gestelde in paragraaf 4.4.4 ten aanzien van de temperatuur van de naverbrander is onjuist; de minimale temperatuur dient ingevolge wet- en regelgeving 850°C te zijn en niet 800°C.

Antwoord: Wij verwijzen naar onze reactie onder 1.17.

2.12 Er ontbreekt een uitwerking van het voorkomen van de maximale emissie concentraties (pagina 79) en de milieu-effecten van de overschrijdingen.

Antwoord: Wij verwijzen naar pagina 79 van het MER waar beschreven staat dat overschrijdingen tijdens storings etc. maximaal 24 uur per jaar per component bedragen en de daarbij optredende emissieconcentraties minder dan 150% bedragen van de maximale emissieconcentraties.

2.13 In het MER is niet aangegeven wat de milieu-effecten en risico's zijn van vervuiling van de bodem onder de klinkerverharding nabij de TRI, terwijl op die plaats logistieke handelingen met afvalstoffen plaatsvinden.

Antwoord: Op de klinkerverharding rond de TRI vinden geen logistieke handelingen met afvalstoffen plaats.

2.14 Bij de beschrijving van de TRI, welke beschrijving niet overeenkomt met de vergunde installatie, dient men rekening te houden met huidige wet- en regelgeving. Een emissie stofconcentratie van 20 mg/m³ is derhalve niet aan de orde (pagina 81).

Antwoord: Wij verwijzen naar onze reactie onder B.4 (reactie op de opmerking van de Cmer).

2.15 Het uitgangspunt van ATM is niet juist ten aanzien van de beperking van de temperatuur van het doekfilter (pagina 142, 5.3.3.A). Bedrijfstemperaturen van 280 graden Celsius voor filterdoekinstallaties worden in Nederland reeds op grote schaal toegepast. De uitwerking is derhalve onjuist.

Antwoord: Een ander argument om de rookgastemperatuur beneden de 180°C te houden is mogelijke PCDD/F-vorming in het afkoeltraject boven de 200°C.

2.16 Het gebruik van een natte rookgasreiniging wordt in het MER niet verder uitgewerkt. Bekeken dient te worden in hoeverre het hierbij vrijkomende residu binnen de inrichting verwerkt zou kunnen worden (het ontdoen van de schadelijke componenten, zodat de uiteindelijk vrijkomende afvalstroom kan voldoen aan de lozingsnormen).

Antwoord: Wij zijn van mening dat het alternatief "natte rookgasreiniging" in het MER voldoende is uitgewerkt.

2.17 Het alternatief "natte rookgasreiniging met een separate indamping van restwater" is niet uitgewerkt in het MER. Daarbij had men gebruik kunnen maken van reeds aanwezige installaties.

Antwoord: In alternatieven ten aanzien van de rookgasreiniging onder C "Natte afvalwater vrije rookgasreiniging" is het door VMM gewenste alternatief uitgewerkt.

2.18 Uit het MER blijkt dat de REOX-installatie niet voldoet aan de huidige wet- en regelgeving. VMM acht dit een ernstige tekortkoming van het MER.

Antwoord: Wij beschouwen de REOX-installatie met een reinigingsrendement groter dan 99 gew.% ten aanzien van koolwaterstoffen als "Stand der Techniek". Dat mogelijk de restemissie van benzeen boven de algemene emissie-eis van de NER ligt doet hieraan niets af. Uit het evaluatie-onderzoek van het MER moet blijken of ATM de benzeenemissies te conservatief heeft ingeschat. In de vergunning zal ATM met betrekking tot benzeen in ieder geval een inspanningsverplichting worden opgelegd teneinde te komen tot een verdere reductie van de totale benzeenemissie vanwege de inrichting.

2.19 De alternatieven met betrekking tot afvalwaterbehandeling- en -lozing zijn onvoldoende uitgewerkt en onderbouwd.

Antwoord: Wij verwijzen naar de beschikking van het dagelijks bestuur van het Hoogheemraadschap West-Brabant.

2.20 Uit het gestelde in paragraaf 5.9.7 blijkt dat de analysemethode niet voldoet en dat de lozingsnormen worden overschreden. VMM is van mening dat onderzocht dient te worden op welke wijze deze lozingsoverschrijdingen kunnen worden voorkomen, bijvoorbeeld door optimalisatie van de desbetreffende verwerkingsinstallaties, door het aanpassen van het Acceptatie- en Controlebeleid. Dit is onvoldoende uitgewerkt in het MER.

Antwoord: Wij verwijzen naar de beschikking van het dagelijks bestuur van het Hoogheemraadschap West-Brabant.

3. Krachtwerktuigen, Coöperatief Adviesbureau vereniging Krachtwerktuigen UA te Amersfoort, namens Tetra Pak Moerdijk BV te Moerdijk. Brief van 15 november 1993, onder kenmerk 2818.00/87.0141-IW/AK, bij ons ingekomen op 16 november 1993

3.1 De prognoses inzake de te verwerken hoeveelheden zijn in tegenspraak met de thans verwerkte hoeveelheden.
In bijgevoegde tabellen ontleend aan het MER en de aanvragen, zijn totalen weergegeven. Hieruit blijkt dat de afvoer van rest- en afvalstoffen hoger is dan de aanvoer (tabellen S 2.2 en S 2.3). De vraag rijst dan of in dat geval sprake is of kan zijn van een doelmatige verwijdering.

Volgens figuur S 2.3.1. is de aanvoer in 1995 totaal 350 ton/j, maar volgens de tabel S 2.2 395.2 ton/j. De afvoer van rest- en afvalstoffen is 450 ton/j, maar volgens de tabel S 2.3 434 ton/j. Volgens figuur S 2.3.1 is de afvoer 100 ton/j hoger dan de aanvoer!

De totalen van figuur S 4.1 huidige activiteiten/gerealiseerd is de aanvoer 627 ton/j en de afvoer 790 ton/j. Deze hoeveelheden zijn gecorrigeerd voor interne verwerking van deelstromen en hebben uitsluitend betrekking op de aan- en afvoer respectievelijk van en naar derden en emissies naar buiten de inrichting.

Deze hoeveelheden zijn hoger dan de prognoses voor de jaren 1995 en 2000 volgens de tabellen S 2.2 en S 2.3 zonder dat hiervoor een verklaring wordt gegeven. De afvoer is 170 ton/j hoger dan de aanvoer.

Naar de mening van de heer Koelemij zijn de gesignaleerde verschillen onacceptabel groot.

Antwoord: De berekende hoeveelheidsverschillen in aanvoer van afvalstoffen en afvoer van afvalstoffen en de verschillen in aanvoer van afvalstoffen en invoer van stoffen in de installaties zijn het gevolg van het niet rekening houden met hemelwater, waswater en proceswater (interne afvalstromen) en het gebruik van substituut brandstof.

Hemelwater dat op het terrein valt wordt voor een groot deel in de waterzuivering gereinigd voordat het geloosd wordt op het IHM-riool. Deze hoeveelheid komt in de tabellen niet terug als aangevoerde afvalstoffen, maar maken wel deel uit van de hoeveelheid geloosd afvalwater.

Proceswater en waswater dat gebruikt wordt bij de diverse activiteiten op de inrichting wordt onttrokken uit het Hollandsch Diep of drinkwaternet. Ook dit water zijn geen aangevoerde afvalstromen, maar worden wel verwerkt en geloosd.

Substituut brandstof voor de grondreiniging wordt aangevoerd als afvalstof, verbrand tot CO₂ en water -dat via de schoorsteen wordt uitgeworpen- en is om die reden niet opgenomen in tabellen afgevoerde afvalstoffen.

Al deze aspecten zijn onderdeel van de massabalansen over de verwerkingsinstallaties van ATM zoals opgenomen in het MER. Indien een vergelijking wordt gemaakt tussen de hoeveelheden aangevoerde afvalstoffen en afgevoerde hoeveelheden afvalstoffen moet gecorrigeerd worden voor de bovengenoemde interne (afval)stromen. Dan blijken de gegevens wel juist te zijn.

3.2 In hoofdstuk S 2 "Probleemstelling en doel van de voorgenomen activiteit" wordt onder 2.3.1.8 gesproken over verfafval en geleege chemicaliënverpakkingen. Hiermede wordt naar de mening van de heer Koelemij een onverwachte uitbreiding van de activiteiten met de verwerking van een categorie afvalstoffen geïntroduceerd, die tot nu toe niet was voorzien of aangekondigd. In het MER wordt nergens vermeld op basis van welke eigenschappen of parameters dit "op verf gelijkende stoffen" wordt getoetst dan wel vastgesteld. Deze uitbreiding van de in de VBI te verwerken soorten afvalstoffen is ontoelaatbaar. De door de Raad van State vernietigde vergunning had voor de VBI betrekking op slecht één verwerkingslijn met een capaciteit van 24.000 ton per jaar. In het MER en de aanvraag is nu sprake van een capaciteit van 60.000 ton/jaar in drie verwerkingslijnen. De vraag rijst dan: waar ligt de grens van het maximum toelaatbare?

Antwoord: De afvalstroom lege chemicaliënverpakkingen is door het Ministerie van VROM in haar MJP voor de komende 10 jaar samengevoegd met verfafval. Alle provincies hebben zich geconformeerd aan dit plan. Wij verwijzen daartoe naar het gestelde onder "doelmatigheid van de inrichting".

De achterliggende reden voor het onder één categorie brengen van verfafval en lege chemicaliënverpakkingen is dat verfafval ook voornamelijk bestaat uit lege verpakkingen en dat de verwerkingsmethoden nagenoeg hetzelfde zijn.

Overigens is in de Startnotitie reeds aangekondigd dat men voornemens is om de verfafvalbewerkingsinstallatie (VBI) uit te breiden.

Ten aanzien van de aangevraagde capaciteit van de VBI merken wij op dat ATM vrij is om welke capaciteit dan ook aan te vragen. De aangevraagde capaciteit wordt in het MER onderbouwd. Wij, en de minister in zijn Verklaring van geen bedenkingen, zullen als bevoegd gezag de doelmatigheid van de aangevraagde capaciteit beoordelen.

- 3.3 Richtlijn 2.1: In hoeverre zijn bij de betreffende vergunningaanvragen, van de door de Raad van State vernietigde vergunningen, alternatieven voor de activiteiten in beschouwing genomen? Hierop wordt in het MER niet ingegaan.

Antwoord: In hoofdstuk 5 worden alternatieven in beschouwing genomen van de voorgenomen activiteit.

Richtlijn 2.1 heeft betrekking op een beschouwing van reeds in overweging genomen alternatieven en varianten bij het aanvragen van vergunningen die nu vernietigd zijn door de Raad van State. In hoofdstuk 4 en hoofdstuk 5 wordt een onderbouwing gegeven van de keuze van de installaties. Daarnaast verwijzen naar de beschrijving van de juridische referentiesituatie, waarin een beschrijving wordt gegeven van de bestaande toestand van het milieu, voor zover ATM daar vergunningen voor heeft gehad.

- 3.4 Richtlijn 2.2: Er wordt gevraagd om een prognose voor de komende 10 jaar. In het MER wordt niet verder gekeken dan het jaar 2000, dus slechts 7 à 8 jaar vooruit.

Ook wordt gevraagd de be- en verwerking in binnen- en buitenland te behandelen. In het MER wordt alleen be- en verwerking in het binnenland besproken. Onder- en bovengrenzen van de prognoses worden niet gegeven.

Antwoord: Door ATM is in het MER aangesloten bij de prognoses die worden gegeven in het MJP van het Ministerie van VROM, onze milieubeleidsplannen en TNO-studies. Ook daar worden prognoses voor de jaren 1995 en 2000 gegeven. Wij zijn akkoord gegaan met deze methode van beschrijven, in afwijking van de richtlijnen.

Ten aanzien van boven- en ondergrens en gemiddelde prognose merken wij op dat in hoofdstuk 2.3.2.1 van het MER is aangegeven dat het niet mogelijk is, vanwege leemte in kennis, nader onderscheid te maken in boven- en ondergrens en gemiddelde prognose.

In het MER wordt in hoofdstuk 2 voldoende aangegeven welke afvalstromen/reststoffen die bij ATM vrijkomen ter be- en verwerking bij derden zijn of worden aangeboden. Uit dit hoofdstuk blijkt ook welke reststromen naar het buitenland geëxporteerd worden.

- 3.5 Richtlijn 2.5: Naar de mening van de heer Koelemij is onvoldoende aandacht besteed aan het feit waarom voorbewerking van de verfafvalstoffen bij ATM doelmatiger zou zijn dan voorbewerking elders.

Antwoord: Wij zijn van mening dat in hoofdstuk 2 van het MER voldoende duidelijk wordt gemaakt of de activiteiten op de inrichting van ATM doelmatig zijn te achten. Wij verwijzen daartoe naar paragraaf 2.6 en verder van het MER.

3.6 Richtlijn 2.6: In het MER is niets terug te vinden over de invloed, die bestrijding aan de bron heeft of zal hebben op de prognoses. Het Tienjarenplan AOO en het Masterplan komen niet aan bod, terwijl in de richtlijnen daarom is gevraagd.

Antwoord: Bij de prognoses, die in de TNO-studies, MJP en de provinciale plannen worden gegeven, is bij de berekening van het gemiddelde aanbod van afvalstoffen reeds rekening gehouden met preventie en bestrijding aan de bron. Deze onderliggende studies worden in de literatuurlijst genoemd. In de AOO-plannen (die overigens niet in de richtlijnen worden genoemd) wordt nagenoeg geen aandacht geschonken aan de door ATM te verwerken afvalstromen. Slechts voor ATM relevante plannen behoeven in het MER behandeld te worden. Aan het Masterplan wordt in bijlage 3.5 van het MER aandacht besteed.

3.7 Richtlijn 2.7: De gevraagde economische motieven worden in het MER niet behandeld.

Antwoord: Wij delen de mening van de heer Koelemij niet.

3.8 Richtlijn 2.8 tot en met 2.13: De in deze richtlijnen gevraagde informatie wordt niet of onvoldoende in het MER gegeven.

Antwoord: Wij zijn van mening dat de door de heer Koelemij aangegeven richtlijnen voldoende zijn behandeld in het MER. De informatie in hoofdstuk 2 van het MER geeft een onderbouwing van de doelmatigheid van de voorgenomen activiteit.

3.9 Richtlijn 3.1: In het MER is niets vermeld over al dan niet te verlenen bouwvergunningen, waarvan de verlening coördinatie met de wet milieubeheer-vergunningen behoeft. Geen aandacht is besteed aan contracten en overeenkomsten etc. als bedoeld, behoudens een enkele opmerking over een overeenkomst met AVR.

Antwoord: Wij verwijzen naar paragraaf 3.6.4 van het MER waarin de procedure van de bouwvergunning wordt beschreven in relatie tot de procedures voor milieuvergunningen.

In het MER wordt aangegeven welke overeenkomsten men heeft met branche-organisaties. Andere overeenkomsten en contracten zullen er dan wel niet gesloten zijn.

3.10 Richtlijn 3.3: In het MER wordt niet verwezen naar het ontwerp-Bestemmingsplan Industrieterrein Moerdijk, noch naar het Masterplan. Voor de emissies van de verbrandingsinstallaties bij ATM is thans het Besluit luchtmissies afvalverbranding (Staatsblad 1993, 36) van kracht. Hiermede wordt in het MER geen rekening gehouden.

Antwoord: Aan het Bestemmingsplan Industrierterrein Moerdijk wordt aandacht besteed in paragraaf 3.3.2 van het MER.

In bijlage 3.5 wordt aandacht besteed aan het Masterplan.

Het Besluit luchtmissies afvalverbranding is niet van toepassing op de inrichting van ATM, omdat het besluit alleen van toepassing is op afvalverbrandingsinstallaties voor huishoudelijk afval en daarmee vergelijkbaar afval. Huishoudelijk afval wordt niet verbrand op de inrichting van ATM.

3.11 Richtlijn 4.1.1.1: Alternatieven voor de verschillende installaties/bewerkingen worden wel genoemd maar zeker niet uitgewerkt. Voor de verfbewerkingsinstallatie wordt geheel geen alternatief vermeld.

Antwoord: In hoofdstuk 5 wordt voldoende uitwerking gegeven aan richtlijn 4.1.1.1. In paragraaf 5.15 wordt een alternatief uitgewerkt voor de VBI, namelijk een cryogene scheidingsinstallatie.

3.12 Richtlijn 4.1.3.2: Hoe en door wie de afvalstoffen worden is ingezameld is onvoldoende aangegeven.

Antwoord: In paragraaf 2.2.2 van het MER wordt aangegeven dat ATM geen inzamelaar is van afval. Het inzamelen bij de ondoeners wordt derhalve door anderen verricht. Het te verwerken afval wordt door bewaarders en inzamelaars aangeboden aan ATM.

3.13 Richtlijn 4.1.4.6: De bedoelde toetsing is nergens vermeld.

Antwoord: In paragraaf 4.13.3 van het MER wordt aandacht besteed aan genoemd aspect.

3.14 Richtlijn 4.1.4.8: De genoemde relatie met het SCG wordt nergens vermeld.

Antwoord: Op pagina 10 van het MER is aangegeven dat bij het aanbieden van verontreinigde grond het SCG een belangrijke rol speelt. Het SCG heeft tot taak de reinigbaarheid van verontreinigde grond te beoordelen en vraag en aanbod van reinigingscapaciteit op elkaar af te stemmen. Een eigen acceptatieprocedure heeft het SCG niet.

3.15 Richtlijn 4.1.4.9: Hoe het Acceptatiebeleid kenbaar is gemaakt aan eventuele toeleveranciers is nergens aangegeven.

Antwoord: In paragraaf 4.13.4.1 van het MER is voldoende uitgewerkt hoe het Acceptatiebeleid kenbaar wordt gemaakt.

3.16 Richtlijn 4.1.4.11: Bedoelde koppeling is nergens vermeld of beschreven.

Antwoord: In paragraaf 4.13.10 van het MER wordt aandacht aan dit aspect besteed.

3.17 Richtlijn 4.1.5.1: Bedoelde fysieke ingrepen worden nergens beschreven.

Antwoord: Aan deze richtlijn wordt voldoende aandacht besteed in paragraaf 4.13.8 van het MER.

3.18 Richtlijn 4.1.5.2: De hoogte en inpassing van installaties, behoudens de hoogte van enkele schoorstenen, is niet vermeld.

Antwoord: In paragraaf 4.13.8 van het MER is aangegeven dat bij de inpassing en hoogte van de installaties men zich dient te houden aan het Bestemmingsplan Moerdijk. Voor het overige verwijzen wij naar de lay-out-tekening van de inrichting.

3.19 Richtlijn 4.1.5.5: Gevraagde beschrijving van eventuele fasering is niet gegeven.

Antwoord: In hoofdstuk 4 van het MER wordt voldoende aandacht besteed aan de fasering van de uitbreiding van de installaties voor zover het relevant is voor ATM.

3.20 Richtlijn 4.1.5.8: De gevraagde motivering van de keuze van de verwerkingsprocessen en toetsing aan de stand der techniek ontbreekt. De gevraagde restlevensduur van de installaties is niet vermeld.

Antwoord: Wij zijn van mening dat deze richtlijn voldoende is behandeld in hoofdstuk 4 van het MER.

3.21 Richtlijnen 4.1.5.9/4.1.5.10: De gevraagde informatie over noodkoeling ontbreekt.

Antwoord: Voor wat betreft de behandeling van deze richtlijnen verwijzen wij gemakshalve naar paragrafen 4.3.3.7, 4.3.5, 4.4.3 en 4.12.5 van het MER.

3.22 Richtlijn 4.1.5.45: De vergelijking van de emissies bij gebruik van conventionele brandstoffen ontbreekt.

Antwoord: In paragraaf 4.5.2 van het MER wordt aandacht besteed aan dit aspect.

3.23 Richtlijn 4.2.2.5: Er is alleen een grove benadering gegeven.

Antwoord: In hoofdstuk 4 van het MER is per installatie en van ATM-totaal een concrete opgave gegeven van diffuse en operationele emissies.

3.24 Richtlijn 4.3.1.1: Onder hoofdstuk 5 van het MER worden de mogelijke alternatieven behandeld. De heer Koelemij is van mening dat kwantitatieve aspecten van de verschillende alternatieven onvoldoende zijn behandeld. Op vele plaatsen worden de mogelijke alternatieven zonder onderbouwing afgewezen en worden de voor- en nadelen erg gevoelsmatig benaderd.

Antwoord: Wij zijn van mening dat in het MER voldoende aandacht is besteed aan de behandeling van de diverse alternatieven en varianten. Bij sommige alternatieven is de onderbouwing inderdaad minimaal.

3.25 Richtlijn 4.3.2: De uitvoeringsvarianten en alternatieven zijn te gemakkelijk afgewezen en onvoldoende uitgewerkt. Zie ook de opmerking onder punt 24. De informatie die onder deze richtlijn wordt gevraagd is in het MER niet of slechts zeer beperkt gegeven.

Antwoord: Wij verwijzen naar onze reactie op punt 3.24.

3.26 Richtlijnen hoofdstuk 6 "Gevolgen voor het milieu": De tabel S 7.2 geeft een duidelijke toename van de emissies, ten gevolge van de voorgenomen activiteit, te zien ten opzichte van referentiesituatie voor tal van componenten.

Antwoord: Uit de tabel blijkt juist dat de uremissies voor vrijwel alle componenten dalen. Als gevolg van de toegenomen doorzet en bedrijfsduur blijken een aantal immissie-concentraties desondanks (licht) toe te nemen.

3.27 In tabel S 2.3 wordt de afvoer van gezuiverd afvalwater alleen aangegeven naar oppervlaktewater. Dit is niet juist. Enerzijds wordt afvalwater (koelwater etc.) afgevoerd naar oppervlaktewater, maar het echte, deels gezuiverde, afvalwater wordt afgevoerd naar het IHM-riool. Het is daarom gewenst om de emissies van afvalwater naar het oppervlaktewater en het IHM-riool afzonderlijk weer te geven. Overigens kan de opgegeven hoeveelheid afvalwater niet goed zijn. Onder hoofdstuk 4 wordt onder paragraaf 4.6.3 een beschrijving gegeven van de biologische zuivering (SBR).

Batch-gewijs wordt in deze zuivering, volgens de beschrijving op pagina 88, in een cyclus van totaal ongeveer 52,5 uren 600 m³ afvalwater behandeld. Volgens tabel 4.11.1 betreft het in totaal 8.500 bedrijfsuren/j, dus totaal maximaal 52,5 cycli a 600 m³. Dit resulteert in een verwerkingscapaciteit van ongeveer 97.000 m³/j, er wordt echter 300.000 m³/j opgegeven.

Indien deze hoeveelheid bedoeld is per reactor, waarvan er twee aanwezig zijn, dan zal de verwerkingscapaciteit ongeveer 184.000 m³/j bedragen. Ook dit is nog geen 300.000 m³/j zoals in de tabel vermeld.

Antwoord: Wij verwijzen naar de beschikkingen ingevolge de WVO en de WWH van respectievelijk het dagelijks bestuur van het Hoogheemraadschap West-Brabant en de minister van Verkeer en Waterstaat.

3.28 In figuur 4.5 (tekening 29856) wordt voor zowel de flocculatie/flotatie unit (FFU) als de capaciteit van de biologische zuivering 300.000 m³/j aangegeven. De afvoercapaciteit naar het IHM-riool bedraagt slechts 277.000 m³/j. Overigens zal volgens figuur 4.5 al het afvalwater behandeld in de fysisch/chemische reactor door de olie/vetafscheider gevoerd worden, hetgeen niet doelmatig wordt geacht. Afvalwater van de categorieën A.2.3, A.2.4 en A.2.5 kan bijvoorbeeld naar onze mening meestal buiten de afscheider om rechtstreeks naar de FFU worden afgevoerd.

Antwoord: Wij verwijzen naar het gestelde in ons antwoord op punt 3.27.

3.29 Uit de stukken is op te maken dat thans reeds op grote schaal (of mogelijk vrijwel uitsluitend) gebruik wordt gemaakt van zogenaamde substituut brandstoffen. Dit was door de Raad van State uitdrukkelijk verboden.

Antwoord: Wij verwijzen in dit kader naar onze reactie onder 2.7.

3.30 Onder S 4.3.3 respectievelijk 4.3.3.1 (stoomketel) worden de emissies van de verbrandingsgassen van de stoomketel in een tabel S 4.1 respectievelijk 4.3.1 weergegeven.

Niet vermeld wordt de voorschriften, waaraan deze emissies moeten voldoen. Op deze emissies is het BEES van toepassing (BEES A of B). Uit de voorschriften bijlage I bij het genoemde BEES A is voorschrift 3.1.1.b van toepassing, zijnde $\text{NO}_x < 150 \text{ mg/m}^3$. De voor deze emissie aangegeven concentratie van 300 mg/m^3 is beduidend hoger. Overigens is het mogelijk dat de emissie van de stoomketel ook moet voldoen aan het Besluit luchtemissie afvalverbranding (BLA). Met betrekking tot de verbranding van substituuut brandstof in de stoomketel wordt in het MER verwezen naar paragraaf 4.5 van het Substituut Brandstof Systeem. In de betreffende paragraaf wordt onder meer gesteld dat de eisen te stellen aan de kwaliteit van substituuut brandstof gelijk zijn aan de eisen te stellen aan conventionele stookolie. Verzuimd wordt aan te geven welke normen of eisen dit zijn. Er bestaan nogal wat verschillende soorten stookolie en dienovereenkomstig verschillende eisen. Onduidelijk is welke eisen voor welke oliesoort zijn gehanteerd.

Antwoord: Het BEES B is van toepassing op de stoomketel. Toetsend aan het BEES B mag de maximale NO_x -emissie van de stoomketel 300 mg/Nm^3 bedragen. Het Besluit luchtemissies afvalverbranding is niet van toepassing op de stoomketel. Wij verwijzen in dit kader tevens naar onze reactie onder 3.10. De kwaliteit van brandstoffen zijn wettelijk vastgelegd in het "Zwavelbesluit"-WLV en het Besluit organohalogeengehalte-WMS.

3.31 Onder S 4.3.4 en 4.3.3.8 wordt de REOX-installatie behandeld. De emissie ervan is in tabel S 4.3 weergegeven. De emissie van de REOX-installatie dient te voldoen aan het Besluit luchtemissies afvalverbranding. De in de tabel genoemde vrachten blijken (na terugrekening tot concentraties) niet allen te voldoen aan genoemd besluit. Bovendien blijkt dat niet alle componenten uit het besluit worden vermeld, bijvoorbeeld dioxinen (PCDD's en PCDF's), fluorwaterstofzuur (HF) en koolstofmonoxide (CO).

Voorts is in de tabel sprake van een maximum capaciteit van $23.000 \text{ m}^3/\text{uur}$ en in de beschrijving van $20.000 \text{ m}^3/\text{uur}$. Wat is nu de juiste waarde en wat het werkelijk optredend maximum?

Volgens de beschrijving kan de temperatuur in de REOX-installatie op 800 graden Celsius worden gebracht. Volgens eerdergenoemd Besluit moeten de gassen minimaal 2 minuten op 850 graden Celsius worden gehouden (in verband met verbranding van dioxinen).

Antwoord: Het Besluit luchtemissies afvalverbranding is niet van toepassing op de REOX-installatie. De emissies van de REOX-installatie moeten worden getoetst aan het NER. De ingaande stroom is $20.000 \text{ m}^3/\text{uur}$, de uitgaande stroom bedraagt $23.000 \text{ m}^3/\text{uur}$ (toename ten gevolge van omzetting van koolwaterstoffen in CO_2 en H_2O).

3.32 In tabel S 4.2 is aangegeven met welke afgasstromen de REOX-installatie wordt belast. Hierin is ten onrechte niet de emissie van de behandeling van verfafvalstoffen (VBI) opgenomen. Betreft 12 kg/uur aan CxHy , zodat de belasting 248 kg/uur wordt en niet zoals in de tekst is vermeld 240 kg/uur .

Antwoord: De VBI is wel opgenomen in tabel S4.2. Zie hiervoor tabel S4.2, eerste kolom, een-na-laatste rij: "VBI/Tankput D".

3.33 Onder S 4.4 respectievelijk 4.4.3 wordt de TRI besproken. De emissie van de TRI voldoet volgens de opgave van tabel S 4.4 niet aan het Besluit luchtmissies afvalverbranding. Met name de componenten NOx en CO en totaal stof blijken te worden overschreden. Hetgeen onder 5.3.3.D wordt vermeld inzake de mogelijke aanpassingen aan de (na)verbrandingsinstallatie geeft aan dat nu al vaststaat dat niet aan de voorschriften van het onder punt 33 genoemde besluit zal worden voldaan. Dit is niet toelaatbaar. In bijlage B van het besluit is overigens ook bepaald dat de CO met ingang van 1 januari 1996 voor bestaande installaties 100 mg/l mag bedragen. Gezien de overschrijding is derhalve toch aanpassing nodig.

Antwoord: Het Besluit luchtmissies afvalverbranding is niet van toepassing op de TRI. Hierop is de NER van toepassing.

3.34 Paragraaf 2.6.2.2.
Produkthergebruik indien de gereinigde grond hergebruikt kan worden als bodem.
Niet is aangegeven dat de thermisch gereinigde grond hiervoor kan worden hergebruikt. Gezien de stuctuurverandering bij de reiniging is hergebruik voor dit doel erg problematisch (zie ook pagina 138; Microbiologische behandeling).

Antwoord: Thermisch gereinigde grond kan juist toegepast worden in civieltechnische werken, mits voldaan wordt aan het toekomstige Bouwstoffenbesluit.

3.35 Paragraaf 2.6.2.3. (pagina 28, derde alinea):
In de aanvraag wordt op het overeenkomstige punt voor de landelijke verwerkingscapaciteit 58 kton in plaats van 49 kton respectievelijk 50 kton in plaats van 40 kton vermeld.

Antwoord: Het verschil zit in de installatie van ATF (10 kton), die uitsluitend lege emballage mag verwerken (geen verfafval).

3.36 Paragraaf 2.6.3. (pagina 29 Milieuhygiënische criteria):
Ten onrechte wordt geen melding gemaakt van:
- Besluit luchtmissies afvalverbranding;
- Besluit Emissie-Eisen Stookinstallaties Milieubeheer A;
- Besluit Emissie-Eisen Stookinstallaties Milieubeheer B;

Antwoord: In deze paragraaf worden alleen de belangrijkste milieuhygiënische criteria waaraan voldaan moet worden, genoemd. Zoals reeds eerder vermeld is het Besluit luchtmissies afvalverbranding niet van toepassing op ATM. Het is op zich juist dat het BEES B ten onrechte niet is vermeld.

3.37 Hoofdstuk 3 Besluiten (pagina 30, derde alinea):
Het MER biedt vooral het kader om bij de vergunningverlening zodanige voorschriften op te nemen voor de gevraagde activiteiten en daarvoor die alternatieven te kiezen die het milieu het minst zullen beïnvloeden.

Antwoord: Een procedure voor milieu-effectrapportage is inderdaad een instrument voor het bevoegde gezag ten behoeve van de besluitvorming. Dit houdt in dat wij op basis van de voorspellingen die gedaan worden in het MER en de geldende normering voorschriften zullen stellen.

Dit hoeft niet per definitie te betekenen dat wij in onze voorschriften impliciet kiezen voor het meest milieuvriendelijke alternatief. Die keuze zal in principe door de initiatiefnemer gedaan worden.

3.38 Pagina 30, vierde alinea, laatste zin:
Onduidelijk is wat met deze zin wordt bedoeld.

Antwoord: Met deze zin wordt bedoeld dat het bevoegde gezag dat een besluit moet nemen beperkt wordt ten aanzien van de beoordeling van de vergunningaanvraag door wettelijke regelingen, richtlijnen, Overheidsbeleid en overig te nemen en reeds genomen overheidsbesluiten.

3.39 Paragraaf 4.2.2 (pagina 50):
In de tabel 4.2.1 worden aanvoeren in ton/jaar vermeld, waaruit de aantallen transportbewegingen worden berekend. Waarom zijn hier andere aanvoerhoeveelheden vermeld dan in tabel 2.3.2. Op welk jaar heeft deze "prognose" betrekking?

Antwoord: Tabel 4.2.1 heeft betrekking op geprognostiseerde transportbewegingen bij de voorgenomen activiteit (aangevraagde capaciteiten). Tabel 4.2.1 en tabel 2.3.2 zijn niet te vergelijken met elkaar, omdat tabel 2.3.2 het aanbod van gevaarlijke afvalstoffen bij ATM op basis van het "basisdocument gevaarlijk afval 1988-1990".

3.40 Paragraaf 4.3.1 (pagina 52):
Onder "Utilities" ontbreken de brandblus-voorzieningen of zijn die verdwenen?

Antwoord: De brandblusvoorzieningen worden genoemd in paragraaf 4.12.5.1 van het MER; algemene veiligheidsvoorzieningen.

3.41 Paragraaf 4.3.3.1 (pagina 55):
Waarom zijn in tabel 4.3.1 niet de emissie-eisen, waaraan wordt getoetst, vermeld?

Antwoord: Op zich is dit een terechte opmerking, de emissie-eisen hadden in deze tabel opgenomen kunnen worden.

3.42 Paragraaf 4.3.3.8 (pagina 60):
Scheepsreiniging (ventileren): Dezelfde ventilator van 4.000 m³/uur (als bij de AWZI) wordt gebruikt etc.
Wordt dan de AWZI niet afgezogen als de scheepsreiniging afzuiging behoeft? Verdeling van afzuiging is kritisch.

Antwoord: De AWZI-afzuiging is "slechts" 250 m³/uur, wat gering is ten aanzien van de 4.000 m³/uur ventilatorcapaciteit.

3.43 Pagina 63:
Waarom zijn in de tabel 4.3.5 niet de emissies in mg/m³ en daarnaast de emissie-eisen vermeld?

Antwoord: De emissieconcentraties zijn aangegeven in de tabellen 4.12.1 tot en met 4.12.12.
De opmerking met betrekking tot het opnemen van de emissie-eisen is terecht.

3.44 Paragraaf 4.4.10 (pagina 80):
Waarom zijn ook in tabel 4.4.2 de emissie-eisen waaraan moet worden voldaan niet vermeld?

Antwoord: Opmerking van de heer Koelemij is op zich terecht. In de aanvraag zijn de emissie-eisen waaraan voldaan moet worden wel vermeld.

3.45 Paragraaf 4.4.11 (pagina 81):
In de aanvraag is een toename van de koelwaterlozing in geval van storing vermeld van 250 m³/uur.

Antwoord: Wij verwijzen naar de beschikking van de minister van Verkeer en Waterstaat.

3.46 Paragraaf 4.4.12:
In de aanvraag is ook voor het bronvermogen 112,7 dB(A) vermeld, zonder maatregelen. Waarom niet in het MER?

Antwoord: In de aanvraag wordt ook vergunning gevraagd voor de situatie totdat de maatregelen zijn genomen.

3.47 Paragraaf 4.5.1 (pagina 82):
Laatste zin: mits voldaan wordt aan de daarvoor geldende kwaliteitseisen". Houdt dit in dat voor eigen gebruik niet aan diezelfde kwaliteitseisen behoeft te worden voldaan?

Antwoord: De kwaliteitseisen voor intern- en extern gebruik zijn niet identiek voor wat betreft vlampunt, viscositeit en watergehalte. Deze eisen zijn afkomstig uit de vernietigde WCA-vergunningen en gedoog-beschikkingen.

3.48 Welke eisen zijn vermeld in tabel 4.5.1 (pagina 83)? Waar komen deze eisen vandaan, wie heeft deze eisen opgesteld? Gelden deze eisen nu voor het eigen hergebruik of voor het in het handelsverkeer brengen?

Antwoord: De eisen zijn afkomstig uit de "oude" WCA-vergunningen die door de minister van VROM zijn afgegeven.

3.49 Paragraaf 4.6.1 (pagina 84):
In de voorlaatste regel is onder meer vermeld DM. In de aanvraag ontbreekt DM.

Antwoord: In de aanvraag staat DM in tabellen 4.6.1 en 4.6.2 (snelfilters).

3.50 Paragraaf 4.6.1 (pagina 85):
In de vierde regel wordt de afvalstof actief kool genoemd als hulpstof. Dit is ongewenst. Indien actief kool als afvalstof vrijkomt zal dit normaal gesproken reeds gebruikt zijn als ad- of absorptiemiddel. Het is dan niet bekend in welke mate de actieve kool aldan niet is verzadigd, en mogelijk is ook onbekend met welke stoffen. Het risico dat de actieve kool dus niet effectief meer is of dat reeds gead- of geabsorbeerde stoffen worden vrijgemaakt is dan te groot.

Antwoord: In concreto betreft het hier actief kool toegepast in de drinkwaterbereiding als politiefilter. Dit actief kool wordt reeds verwijderd zodra het zeer licht belast is in verband met de strenge eisen die aan drinkwater worden gesteld. Deze actief kool is dan nog uitstekend geschikt voor toepassing als hulpstof binnen ATM.

3.51 Paragraaf 4.12.1.3 (pagina 104):

In deze tabel worden onder andere diffuse emissies vermeld.

Maar onder paragraaf 4.8.2 wordt op pagina 99 allen voor de VBI reeds een emissie van 8,8 ton/jaar vermeld. Hoe kan het totaal aan diffuse emissies slechts 7,2 ton/jaar bedragen?

Antwoord: De voor de VBI vermelde waarde van 8,8 ton/jaar zijn diffuse en operationele emissies. Het totaal aan diffuse en operationele emissies bedraagt 12,3 ton/jaar.

3.52 Paragraaf 4.12.1.4 (pagina 105):

De gegeven berekening van de geuremissie is hooguit een zeer grove benadering en dus veel minder nauwkeurig dan hier wordt aangegeven, of gesuggereerd.

Dat van de overige, andere acrylaten, bij ATM voorkomende stoffen geen hinderlijke geuremissie in de omgeving mogelijk zou zijn acht men onwaarschijnlijk.

In het Acceptatiebeleid of de acceptatieprocedure heeft men geen criterium gevonden dat dit onmogelijk maakt.

Antwoord: De ervaring (klachtenpatroon) heeft geleerd dat de acrylaten bepalend zijn voor de geurhinder in de omgeving. Sindsdien er maatregelen (actief kool en REOX) zijn genomen met betrekking tot de scheepsreiniging en opslag van de acrylaten bestaan er vrijwel geen stankklachten meer.

3.53 Tabel 4.12.14 (pagina 111):

De opgegeven vrachten voor de zware metalen zijn veel hoger dan het Hoogheemraadschap West-Brabant, op basis van de Derde Nota Waterhuishouding, voor andere lozingen accepteert.

Voor veel andere lozingen, van aanzienlijk kleinere vrachten, worden maatregelen ter reductie geëist. Is hiermede ook niet voor ATM te rekenen?

Verder acht men het onmogelijk dat de opgegeven concentraties voor diverse zogenaamde zwarte lijst stoffen, zoals PAK's, EOX, en dergelijke, in mg/l juist kunnen zijn. Is hier mogelijk ug/l bedoeld? Uiteraard dienen ook dienovereenkomstig de vracht te worden aangepast.

Antwoord: Wij verwijzen naar de beschikkingen ingevolge de WVO van het dagelijks bestuur van het Hoogheemraadschap West-Brabant.

3.54 Paragraaf 4.13.8 (pagina 127):

In de aanvraag worden naast genoemde normen ook vermeld DIN, ASTM en ISO.

Antwoord: Dit is juist.

3.55 Paragraaf 4.13.10 (pagina 129):

De betreffende tekst in de aanvraag is anders. Daar is slechts sprake van rapportering vanuit het moederbedrijf aan ATM.

Antwoord: Het MER is op dit punt wat uitvoeriger.

- 3.56 Paragraaf 5.2.1 (pagina 133):
"Het elders nog realiseren van verwerkingscapaciteit, om deze knelpunten te vermijden, zou leiden tot emissies elders met tenminste even grote omvang als die van de voorgenomen activiteit."
ATM beweert hier derhalve dan het onmogelijk is om de afvalstoffen (elders) met minder emissies te verwerken. Dit is niet juist.
De conclusie dat uitwerking van alternatieven buiten het kader van het MER valt delen wij niet. Mogelijk dat immers bij verwerking elders wel minder emissies plaatsvinden of dat de cumulatieve effecten, ten gevolge van de vele milieu-activiteiten op Moerdijk, elders minder bezwaarlijk zullen zijn.

Antwoord: Wij delen de mening van de heer Koelemij niet. Het beschrijven van een nulsituatie is verplicht voor zover het voor de voorgenomen activiteit een relevante situatie kan zijn (met name bij nieuwe inrichtingen relevant). ATM heeft in het MER de juridische en de feitelijke referentiesituatie beschouwd om de effecten op het milieu zo goed mogelijk te beschrijven. Wij zijn daarmee akkoord gegaan.

- 3.57 Tabel 5.2.1 (pagina 135):
Deze tabel is onduidelijk omdat totalen en subtotalen door elkaar in dezelfde kolommen worden vermeld.

Antwoord: De opmerking van de heer Koelemij is ons niet duidelijk.

- 3.58 Paragraaf 5.9.6 (pagina 175):
Het spuiwater van de stoomketel is natuurlijk wel chemisch verontreinigd. Het bevat ketelwater-additieven en zouten. Rechtstreekse lozing van dit water op het Hollandsch Diep is niet bezwaarlijk. De uitwerking van de alternatieven was dus zinloos. Het was beter geweest als vele andere alternatieven op dezelfde wijze waren uitgewerkt.

Antwoord: Paragraaf 5.9.6 is een uitwerking van richtlijn 4.3.2.17.
Voor het overige verwijzen wij naar de beschikking van de minister van Verkeer en Waterstaat.

- 3.59 Tabel 7.13.1 (pagina 273):
Het lijkt de heer Koelemij onmogelijk dat het meest milieuvriendelijke alternatief hogere emissies zou opleveren dan de voorgenomen activiteit. Dit houdt derhalve in dat het huiswerk niet goed gemaakt is, want de (onderbouwende) conclusies dat de voorgenomen activiteit het meest milieuvriendelijke alternatief is wordt niet gegeven. De tabel is dus verwarrend.

Antwoord: Hier worden de begrippen emissies en immissies met elkaar verward. De emissies van het MMA zijn lager dan van de voorgenomen activiteit (NO_x , C_xH_y , benzeen, acrylaten). Als gevolg van de energievarianten in het MMA is echter de pluimstijging van de TRI-afgassen minder, waardoor de immissie van bepaalde componenten toeneemt.

- 3.60 Hoofdstuk 8 (pagina 276):
In hoofdstuk 8 is de vergelijking van de alternatieven op geen enkele wijze gekwantificeerd.

Antwoord: Hoofdstuk 8 van het MER is slechts bedoeld om de in hoofdstuk 5 beschreven alternatieven, samenvattend met elkaar te vergelijken. De gekwantificeerde onderbouwing wordt in hoofdstuk 5 en in hoofdstuk 7 beschreven.

3. OVERWEGINGEN MET BETREKKING TOT DE AANVRAAG IN RELATIE TOT HET WETTELIJK TOETSINGSKADER

Sedert 1 maart 1993 is de Wet milieubeheer in werking getreden. Sindsdien vallen inrichtingen als onderhavige onder de werkingssfeer van deze wet.

De Wet milieubeheer omschrijft in de artikelen 8.8, 8.9 en 8.10 het toetsingskader voor de beslissing op de aanvraag.

Onderstaand wordt aangegeven hoe de aanvraag zich tot het toetsingskader verhoudt. Hierbij beperken wij ons tot die onderdelen van het toetsingskader die ook daadwerkelijk op de onderhavige beslissing van invloed kunnen zijn.

3.1 De bestaande toestand van het milieu, voor zover de inrichting daarvoor gevolgen kan veroorzaken (artikel 8.8, lid 1 sub a Wet milieubeheer)

Voor de beschrijving van de algemene luchtkwaliteit in het MER is gebruik gemaakt van de meetgegevens van het Nationaal Meetnet Luchtverontreiniging (NML) van het RIVM en wel met name van het meetstation Westmaas (nummer 437). In hoofdstuk 6.2.1 van het MER zijn de desbetreffende meetgegevens weergegeven. Bij de beschrijving van de bestaande toestand van het milieu is het van belang op te merken dat de huidige activiteiten van ATM (feitelijke referentiesituatie) reeds onderdeel hiervan vormen.

De feitelijke referentiesituatie waarnaar in de aanvraag en het MER wordt gerefereerd betreft de bestaande situatie van ATM met de per ultimo 1991 gerealiseerde verwerkingshoeveelheden. Hierbij worden bij ATM de volgende bedrijfsactiviteiten uitgevoerd:

- thermische reiniging van grond/materialen (TRI);
- het zuiveren van organische afvalstoffen tot substituut brandstof;
- afvalwaterzuivering en -slibverwerking;
- scheepsreiniging;
- op- en overslag, bewerking en doorvoer van afvalstoffen (verpakt en in bulk);
- op- en overslag en doorvoer van zuivere producten.

Overigens wordt sinds 1976 in opdracht van de provincie nabij Moerdijk eveneens onderzoek verricht naar de luchtkwaliteit. In de loop der jaren is de onderzoeksofzet bijgesteld op basis van de meetresultaten en in verband met nieuwe ontwikkelingen.

Uit de meetresultaten die in de loop der jaren zijn verkregen is globaal de volgende indruk weer te geven:

- de concentraties die in Moerdijk worden gemeten leiden niet tot overschrijding van vastgestelde respectievelijk aanbevolen grenswaarden voor stoffen als SO₂, NO₂, zwevend stof en etheen;
- de bijdrage van het industrieterrein Moerdijk tot de etheen- en propeenconcentraties in de nabijheid van het industrieterrein zijn aanzienlijk; gedurende de laatste jaren is er echter sprake van een licht dalende tendens.

Met name de afgelopen jaren hebben zich de nodige ontwikkelingen op het industrieterrein voorgedaan in de vorm van nieuwe vestigingen en uitbreidingen.

Ook op het gebied van onderzoek en milieu-informatievoorziening zijn er nieuwe ontwikkelingen die raakvlakken hebben met het onderzoek nabij Moerdijk. In dit kader kunnen worden genoemd het in '91 opgestarte onderzoek naar de groot-schalige verspreiding van koolwaterstoffen en het Milieu Informatiesysteem (MILIS). Een herbezinning over de meetopzet vindt thans plaats; voorts worden nieuwe voorstellen uitgewerkt. Hiertoe is een nieuwe opdracht geformuleerd en verleend aan een combinatie van TNO/Grontmij voor het verrichten van onderzoek naar de totale milieu-impact van het industrieterrein op de omgeving.

3.2 De gevolgen voor het milieu, die de inrichting kan veroorzaken (artikel 8.8, lid 1 sub b Wet milieubeheer)

Inleiding

De milieuhygiënische gevolgen zijn uitgebreid beschreven in hoofdstuk 7 van het MER. Voor de volledige informatie verwijzen wij dan ook naar het MER. Samengevat merken wij ten aanzien van de voorgenomen activiteit nog het volgende op.

De voorgenomen activiteit wijkt op een aantal onderdelen af van de feitelijke referentiesituatie. Deze onderdelen zijn:

- vergroting van de naverbrander van de TRI;
- uitbreiding van de TRI met een semi-droge rookgasreinigingsinstallatie;
- uitbreiding met een fysisch-chemische reactor installatie (FCR) bij de waterzuivering;
- uitbreiding en wijziging van de slibbewerkingsinstallatie (SOVI);
- uitbreiding met een VBI;
- uitbreiding met een centrale dampvernietigingsinstallatie (REOX);
- vergroting van de doorzet van de verwerkingsinstallaties.

Hierbij dient te worden opgemerkt dat de VBI reeds is opgericht op grond van onze AW-vergunning van 11 december 1990, welke bij besluit van 12 maart 1992 door de Afdeling voor de geschillen van bestuur van de Raad van State is vernietigd, en onze gedoog-beschikking van 17 juli 1992. Ook de REOX-installatie is reeds opgericht en in werking op grond van onze gedoog-beschikking van 17 juli 1992.

Normering

De onderhavige inrichting heeft gevolgen voor het milieucompartiment lucht doordat de te emitteren afgassen van de diverse onderdelen van de inrichting in de atmosfeer terecht komen. Voor de procesemissies van ATM moet aansluiting worden gezocht bij de NER Lucht, met uitzondering van de emissies van de stoomketel. Deze emissies moeten voldoen aan het BEES B. Het uitgangspunt van de NER is de vermindering van de totale uitwerp aan verontreinigingen naar de lucht. Hiervoor zijn de in de NER opgenomen concentratie-eisen slechts een hulpmiddel. Binnenkort zal in de NER een "Bijzondere regeling voor thermische grondreiniging" worden opgenomen. Uitgangspunt voor de te stellen emissie-eisen in deze "Bijzondere regeling" is het Besluit luchtmissies afvalverbranding (Bla).

Het concept "Bijzondere regeling" welke is opgesteld door het Stafbureau NER is besproken met de betrokken provincies en de branchevereniging NVPG (Nederlandse Vereniging van Procesmatige Grondreinigingsbedrijven). De verwachting bestaat dat deze "Bijzondere regeling" binnenkort zal worden gepubliceerd na te zijn goedgekeurd door de Adviesgroep Richtlijnen Emissies (ARE) en te zijn bekrachtigd door de Commissie Emissies Lucht (CEL).

Emissies

In tabel 7.1.3 van het MER (pagina 238) zijn de emissievrachten (g/uur) van de voorgenomen activiteit en de feitelijke referentiesituatie naast elkaar weergegeven. Uit deze tabel blijkt dat de (uur)emissies van stof, HCl, SO₂, C_xH_y, acrylaten en benzeen ten gevolge van de voorgenomen activiteit lager zijn dan de (uur)emissies ten gevolge van de feitelijke referentiesituatie. Deze lagere (uur)emissies hangen samen met voorgestane emissiebeperkende maatregelen. De voorgestane emissiebeperkende maatregelen (aanpassing naverbrander TRI en ingebruikname REOX-installatie) leiden echter tot een lichte verhoging van de (uur)emissies van NO_x en CO.

Tegenover deze afname van emissies op uurbasis van stof, HCl en SO₂ (voor zover afkomstig van de TRI) staat een toename van de emissies op jaarbasis door een toename van het aantal emissie-uren van de TRI. Het netto-effect wordt beschreven onder "immissies".

Immissies

Voor het bepalen van de milieu-effecten als gevolg van de voorgenomen activiteit zijn in het MER verspreidingsberekeningen uitgevoerd. Hierin zijn, uitgaande van de te verwachten emissiewaarden, met behulp van het Nationale Lange Termijn Frequentiemodel (LTFD-model) de bijdragen berekend van de emissies van ATM aan de jaargemiddelde immissieconcentraties. Uit deze berekeningen blijkt dat de maximale bijdragen aan de immissieconcentraties van de verschillende componenten worden bereikt op afstanden variërend tussen 400 en 750 meter in noordoostelijke richting van het "centrum" van ATM. Uit tabel 7.1.2 van het MER (pagina 238) blijkt dat de maximale bijdragen van de door ATM geëmitteerde stoffen aan de jaargemiddelde immissieconcentraties gering zijn in verhouding tot de van toepassing zijnde luchtkwaliteitsnormen. De immissiebijdragen ten gevolge van de voorgenomen activiteit van ATM zijn gering in verhouding tot de beschikbare achtergrondimmissieconcentraties, zoals gemeten ter plaatse van de beschikbare meetstations Westmaas en Biest-Houthakker van het Nationaal Meetnet Luchtverontreiniging of landelijk gemiddelde emissies.

Voor wat betreft geur blijkt uit verspreidingsberekeningen dat buiten de grens van de inrichting van ATM nergens een overschrijding plaatsvindt van 1 ge/m³ als 98- en 99,5-percentiel.

Evenmin vindt buiten de grens van de inrichting van ATM een overschrijding plaats van 10 ge/m³ als 99,99-percentiel, die geldt voor fluctuerende bronnen, in geval van incidentele emissies bij storing van de REOX-installatie. Zoals onder "emissies" is aangegeven staat tegenover een afname van de emissies op uurbasis van stof, HCl en SO₂ (voor zover afkomstig van de TRI) een toename van de emissies op jaarbasis door een toename van het aantal emissie-uren van de TRI. Het netto-effect voor deze door de TRI geëmitteerde componenten is dat de immissieconcentraties van stof en SO₂ enigszins afnemen ten opzichte van de feitelijke referentiesituatie en voor HCl enigszins toenemen.

De afname van de totale emissies van C_xH_y , acrylaten en benzeen bij de voorgestane activiteit ten opzichte van de feitelijke referentiesituatie, zoals onder "emissies" is aangegeven, leidt tot lagere immissieconcentraties ten opzichte van de feitelijke referentiesituatie. Voor de overige componenten geldt dat de immissieniveaus bij de voorgenomen activiteit enigszins hoger liggen dan bij de feitelijke referentiesituatie. Voor zover de immissiebijdragen bij de voorgenomen activiteit toenemen ten opzichte van de feitelijke referentiesituatie, zal de absolute toename ervan gering zijn ten opzichte van de lokale achtergrond-immissieconcentraties.

Droge en natte depositie

Met betrekking tot de mogelijke effecten als gevolg van droge en natte depositie kan worden opgemerkt dat de deposities voor de berekende componenten bij de voorgenomen activiteit enigszins toenemen ten opzichte van de feitelijke referentiesituatie. De verschillen hebben echter geen praktische betekenis vanwege de onzekerheden in de rekenmodellen voor immissies en deposities. De procentuele bijdragen van de geëmitteerde componenten aan het heersende achtergronddepositie-niveau zijn echter gering (tabel 7.1.4 van het MER, pagina 242).

Conclusie

Gezien het vorenstaande mag derhalve worden aangenomen dat de luchtkwaliteit en het depositieniveau door de voorgenomen activiteiten van ATM niet zodanig worden beïnvloed dat hiervan negatieve gevolgen voor de volksgezondheid en het milieu zijn te verwachten.

Geluid

Het industrieterrein Moerdijk is gezoneerd. Uit de aanvraag en het MER blijkt dat vanwege de voorziene geluidreducerende maatregelen bij de TRI de geluidbelasting ten gevolge van de voorgenomen activiteit zal afnemen ten opzichte van de feitelijke referentiesituatie. Indien de geluidbelasting ten gevolge van de voorgenomen activiteit wordt getoetst aan de resultaten van het zoneringsonderzoek voor het Industrieterrein Moerdijk kan worden geconcludeerd dat ATM geen of slechts een marginale bijdrage levert aan het immissieniveau bij woningen in de omgeving van het industrieterrein.

Externe veiligheid

In de als separate bijlage bij het MER bijgevoegde rapportage zijn de risicovolle activiteiten nader beschreven en de risico's gekwantificeerd. De berekende effectafstanden zijn dermate klein dat er geen gevaar bestaat voor omwonenden en de risico's zodanig gering dat het gevaar voor de buurbedrijven zeer beperkt is. De concentraties van toxische verbrandingsprodukten in de omgeving in het geval van brand zijn zodanig laag dat lethale concentraties niet worden overschreden.

Oppervlaktewater- en waterbodembodem

De gevolgen voor het oppervlaktewater- en waterbodembodem tengevolge van het lozen van verontreinigingen vanuit de inrichting blijven hier buiten beschouwing; deze aspecten worden meegenomen in besluitvorming inzake de vergunningen krachtens de WVO.

3.3 De redelijkerwijs te verwachten ontwikkelingen die van belang zijn met het oog op de bescherming van het milieu (artikel 8.8, lid 1 sub c Wet milieubeheer)

ATM is gesitueerd op het industrieterrein Moerdijk. De te verwachten ontwikkelingen op dit industrieterrein zijn vermeld in het MER (hoofdstuk 6.1.2). Als belangrijkste ontwikkelingen met betrekking tot eventuele cumulatieve milieu-effecten kunnen in dit kader worden genoemd de geplande inrichtingen van de afvalverbrandingsinstallatie (AVI-Moerdijk), de oliebrandingsinstallatie (SVI), de Warmtekrachtcentrale (WKC-Moerdijk), de GFT-Composteringsinstallatie (ZNC) en de Afvalscheidings- en vergistingsinstallatie (ASVI-Moerdijk).

Tegenover een toename van de emissies naar de lucht als gevolg van nieuwe activiteiten zal een afname plaatsvinden van emissies bij reeds aanwezige bedrijven door het treffen van emissiebeperkende voorzieningen dan wel procesmaatregelen vanwege onder andere reductiedoelstellingen uit het Nationaal Milieubeleidsplan (NMP) en de doelstellingen van het NER. Geconcludeerd mag worden dat de beïnvloeding van de luchtkwaliteit en het depositieniveau tengevolge van de vorengenoemde activiteiten niet zal leiden tot negatieve effecten voor de volksgezondheid en het milieu.

3.4 Mogelijke voorzieningen ter bescherming van het milieu (artikel 8.8, lid 1 sub e Wet milieubeheer)

De koolwaterstofemissies naar de lucht zijn met de ingebruikname van de REOX-installatie reeds aanzienlijk gereduceerd. Deze koolwaterstofemissies zullen conform de emissie-eisen van deze vergunning binnen 12 maanden na het van kracht worden van deze vergunning nog verder zijn gereduceerd doordat op dat moment de nog niet aangesloten bronnen (opslagtanks uit tankputten B en C) ook op de REOX-installatie moeten zijn aangesloten.

De normering van de REOX-installatie is geënt op de NER.

In de voorschriften die aan deze vergunning zijn verbonden wordt veel aandacht besteedt aan de diffuse bronnen. Om diffuse emissies zoveel mogelijk te voorkomen danwel te beperken moeten diverse maatregelen worden toegepast met betrekking tot onder andere asafdichtingen van pompen en mixers, afdichtingen van afsluiters en flensverbindingen etc.

Tevens dient een beheersplan te worden opgesteld voor het jaarlijks controleren van lekdichtheid van afdichtingen en voorzieningen.

De te treffen maatregelen bij de TRI bestaan voornamelijk uit het vergroten van de naverbrander (inmiddels gerealiseerd), verhogen van de naverbrandingstemperatuur in de naverbrander (ten minste hoger dan 850°C), het aanpassen/vernieuwen van het doekfilter en het naschakelen van een semi-droge rookgasreiniging. Met betrekking tot de TRI wordt qua normering en meetverplichting geanticipeerd op de toekomstige "Bijzondere regeling voor thermische grondreiniging".

De voorschriften met betrekking tot de stoomketel zijn geënt op het BEES.

De opslag van (afval)stoffen zal moeten voldoen aan de te onderscheiden CPR-richtlijnen. Voor verpakte (afval)stoffen moet worden voldaan aan CPR 15-2. Voor vloeistoffen in bulk moet worden voldaan aan CPR 9-2.

4. Het belang van de bescherming van het milieu (artikel 8.10 Wet milieubeheer)

4.1 Doelmatigheid

4.1.1 Algemeen

Ingevolge artikel 8.10 Wet milieubeheer kan de vergunning slechts in het belang van de bescherming van het milieu worden geweigerd. Onderdeel van het begrip "bescherming van het milieu" is de zorg voor de doelmatige verwijdering van afvalstoffen. De doelmatige afvalverwijdering in Noord-Brabant staat beschreven in het Tweede Afvalstoffenplan 1989-1994 (PAP II) alsmede in de diverse uitwerking- en uitvoeringsplannen. Deze plannen zijn weliswaar onder de vigeur van de AW tot stand gekomen doch het hierin beschreven beleid is voor ons leidraad bij het nemen van besluiten op aanvragen totdat het eerste PMP op grond van artikel 4.9 Wet milieubeheer is vastgesteld.

De doelmatige verwijdering van gevaarlijke afvalstoffen is uitgewerkt in het MJP. Het MJP vormt een uitwerking van het beleid zoals verwoord in het NMP. Dit MJP is in juni 1993 vastgesteld door de minister van VROM en het Interprovinciaal Overleg. Het MJP vormt dus het toetsingskader voor het afgeven van de vergunning met betrekking tot de doelmatige verwijdering van gevaarlijke afvalstoffen.

Op grond van artikel 8.36, eerste lid, van de Wet milieubeheer kan deze vergunning niet worden verleend, dan nadat de minister van VROM heeft verklaard dat hij daartegen geen bezwaar heeft, voor zover het een inrichting betreft als bedoeld in bijlage III van het Inrichtingen- en vergunningenbesluit milieubeheer (IVB). Het be- en of verwerken van:

1. verfafval of verpakkingsmateriaal dat verforesten bevat;
2. oliehoudende afvalstoffen, chemische afvalstoffen die in vaartuigen vrijkomen, bestaande uit olie- en chemicaliënhoudende mengsels;
3. olie- en chemicaliënhoudende watermengsels, sludges en wasvloeistoffen,

zijn in het IVB aangewezen in bijlage III, (categorie 1 onder 4, 9 en 10).

Ingevolge artikel 8.36 van de Wet milieubeheer heeft de VVGB geen betrekking op het be- en of verwerken van verontreinigde grond en organische oplosmiddelen en het bewaren van gevaarlijke afvalstoffen.

Gezien het voorgaande hebben wij een advies met betrekking tot de VVGB opgesteld en toegezonden aan de minister van VROM. Het advies beschrijft de doelmatigheid van de verwijdering van de gevaarlijke afvalstoffen van de onderhavige aanvraag, waarbij getoetst is aan het MJP. De minister van VROM heeft het advies over de doelmatige verwijdering van gevaarlijke afvalstoffen getoetst en de VVGB afgegeven (deze is als bijlage bij deze beschikking gevoegd).

Op grond van artikel 8.10 Wet milieubeheer zullen wij beoordelen of de inrichting waarvoor vergunning wordt gevraagd past in het beleid voor de verwijdering van de (gevaarlijke) afvalstoffen die in de inrichting zullen worden be- of verwerkt.

Is dit niet het geval dan zal worden bezien of, gelet op de concrete omstandigheden van het geval, bij wijze van uitzondering van het beleid kan worden afgeweken ten gunste van verzoeker om vergunning.

De zorg voor de doelmatige afvalverwijdering is slechts in die gevallen een weigeringsgrond voor het verlenen van de vergunning indien het functioneren van de inrichting niet past in het ter zake geldende beleid en evenmin plaats is voor afwijking van het beleid.

4.1.2 Beleidsuitgangspunten

In artikel 1.1 van de Wet milieubeheer wordt onder een doelmatige verwijdering van afvalstoffen verstaan: zodanige verwijdering van afvalstoffen dat in ieder geval:

- a. de continuïteit van de verwijdering wordt gewaarborgd;
- b. de afvalstoffen op efficiënte en effectieve wijze worden verwijderd;
- c. de capaciteit aan afvalverwerkingsinrichtingen is afgestemd op het aanbod aan te verwijderen afvalstoffen;
- d. een onevenwichtige spreiding van afvalverwijderingsinrichtingen wordt voorkomen;
- e. een effectief toezicht op de verwijdering mogelijk is, en gewaarborgd is dat een inrichting voor het op of in de bodem brengen van afvalstoffen, nadat zij buiten gebruik is gesteld, geen nadelige gevolgen voor het milieu veroorzaakt.

In het MJP worden deze verschillende aspecten van doelmatigheid uitgewerkt en in onderlinge relatie gebracht. Wat betreft de vergunningverlening wordt het volgende opgemerkt ten aanzien van:

- continuïteit
Als gewenste verwijderingsvoorzieningen niet tot stand komen, moet AVR-Chemie C.V. optreden als achtervang (zie brief inzake de verwijdering van chemisch afval van 27 juni 1991 aan de Tweede Kamer, Kamerstukken II, 1990-1991, 22.193, nummer 1). Deze achtervang kan bestaan uit verbranden en storten, maar ook voor het zorgen van tijdelijke opslag in afwachting van verwerking, eventueel door derden of het realiseren van verwerking;
- hoogwaardige verwerking (effectieve en efficiënte verwijdering)
Aan opties die leiden tot hoogwaardiger verwijdering wordt -met inachtneming van de kosteneffectiviteit- in beginsel vergunning verleend. Bij verlenen van nieuwe vergunningen vormt het toepassen van een hoogwaardige(r) manier van verwerking derhalve het uitgangspunt. De minimale hoogwaardigheid van de wijze van verwerking van een bepaalde afvalstroom wordt aangeduid als "minimumstandaard". Ook worden vergunning in principe slechts voor vijf jaar verleend. Uitzonderingen zijn mogelijk als de grootte van de investering daartoe aanleiding geeft. In de sectorplannen wordt dit aangegeven. Verder wordt er naar gestreefd alle vergunningen in een sector gelijktijdig te laten aflopen, zodat optimale afstemming binnen de sector mogelijk is;
- schaalgrootte (effectieve en efficiënte verwijdering)
Vergunninghouders moeten fysieke en organisatorische voorzieningen treffen om milieurisico's te minimaliseren.

Schaalgrootte en omzet moeten daarom voldoende zijn om deze voorzieningen te realiseren en in stand te houden. Indien de wijze van verwijdering een zodanige schaalgrootte vereist dat slechts ruimte is voor één verwijderingsbedrijf binnen een bepaald gebied, moet worden gewaakt voor de nadelen van te hoge tarieven en minder goede bediening van de ontdoeners. Regulering van tarieven in de vergunning en het stellen van eisen aan de bediening van ontdoeners zijn daarvoor geschikte middelen;

- capaciteit en spreiding

De capaciteit van de verwijderingsfaciliteiten moet zijn afgestemd op het afvalaanbod. Om zelfvoorziening te kunnen handhaven moet bij ondercapaciteit vergunning worden verleend voor het realiseren van extra capaciteit. Signalen uit de markt dienen hierbij als toetssteen. Zonder duidelijk tekort aan verwijderingscapaciteit zullen geen nieuwe vergunninghouders in de desbetreffende sector worden toegelaten, tenzij wordt aangetoond dat hiermee een hoogwaardiger verwijdering wordt gerealiseerd. Deze hoogwaardiger verwijdering moet kunnen worden gegarandeerd. Overcapaciteit van verwijderingsinrichtingen tast het uitgangspunt van zelfvoorziening aan.

Vermindering van overcapaciteit wordt primair overgelaten aan de bedrijven die in de sector actief zijn.

Lukt dat niet, dan moet de capaciteit worden verminderd bij de verlenging van de vergunning van de sector. Spreiding van voorzieningen voor de verwijdering van gevaarlijke afvalstoffen is vooral van belang voor afvalstoffen die in kleine hoeveelheden vrijkomen. Dit geldt vooral bij het inzamelen en bewaren;

- onnodige schakels in de verwijderingsketen (effectief toezicht)

Effectief toezicht op de verwijdering is essentieel om te kunnen controleren of volgens de regels wordt ingezameld en verwerkt. Dit wordt bevorderd door de afvalstoffen via zo min mogelijk schakels van primaire ontdoener naar verwerker te laten gaan. Ook voorkomt het onnodig transport van afval. Daarom moet een vergunningaanvrager de meerwaarde van een activiteit kunnen aantonen;

- milieuzorgsysteem (effectief toezicht)

Milieuzorgsysteem kunnen bij afvalverwijderingsbedrijven een belangrijke rol spelen bij het streven naar een doelmatige verwijdering. Aangezien is gekozen voor vrijwillige invoering, is voorschrijven in milieuvergunningen (nog) niet aan de orde. Met het oog op een effectief toezicht moet een deugdelijk administratie- en registratiesysteem en acceptatie- en bemonsteringsprocedures voor acceptatie van gevaarlijke afvalstoffen worden voorgeschreven.

4.1.3 Specifieke beleidsuitgangspunten

Oliehoudende sludges (sectorplan 2)

Bij de verwijdering van oliehoudende sludges ligt de nadruk op terugwinning van de oliefractie om die te kunnen opwerken tot een brandstof, die voldoet aan wettelijke dan wel in de handel gebruikelijke specificaties. Is dit niet mogelijk dan verdient verbranding (met benutting van de energie-inhoud) in bijvoorbeeld een verbrandingsinstallatie voor gevaarlijke afvalstoffen de voorkeur. Afvalolie, die voldoet aan de wettelijke en in de handel gehanteerde produktspecificaties, wordt niet aangemerkt als (gevaarlijk) afval en kan als brandstof worden verhandeld. Hierbij wordt vooral gelet op de gehalten aan PCB's en organohalogen-verbindingen.

Met het in bedrijf nemen van de Centrale Bewerkings Eenheid voor afge-
werkte olie (CBE; naar verwachting 1 januari 1995) wordt een nieuwe mini-
mum-standaard voor de omzetting van afvalolie in brandstoffen geïntrodu-
ceerd.

Alle vergunningen, die specificaties bevatten voor brandstoffen die zijn
geproduceerd uit afvalolie zullen op dit punt worden aangescherpt
(organohalogeengehalte <50mg/kg, PCB's niet aantoonbaar conform de met-
hode zoals aangegeven in de Regeling Aanwijzing gevaarlijke afvalstoffen
(RAGA)).

Ook de zandfractie die vrijkomt bij de verwerking van olie/water/slib
mengsels (o/w/s/) en de oliefractie van gebruikte oil based mud moet
worden hergebruikt.

Vanaf 1 januari 1996 dient de bij verwerking van o/w/s-mengsels vrij-
komende zandfractie, onder voorwaarde dat het gereinigde zand voor herge-
bruik geschikt is, te worden gereinigd in grondreinigingsinstallaties.
Dit zal gelden als de nieuwe minimumstandaard voor het verwerken van
o/w/s-mengsels.

Scheepsafvalstoffen (sectorplan 5)

In 1992 een evaluatieonderzoek verricht naar het functioneren van de
huidige structuur voor scheepsafvalstoffen. Op basis van deze studie zul-
len de betrokken overheden en branches voorstellen doen om gesignaleerde
knelpunten op te lossen. Dit zal leiden tot actualisering van dit onder-
deel van het MJP, zowel inzake de inzameling als verwerking van vloeibare
scheepsafvalstoffen.

Voor de inzameling en verwerking bestaat nagenoeg een dekkend systeem.
Verdere uitbreiding van het aantal vergunninghouders voor de inzameling
en verwerking is niet mogelijk.

Een bijzonder punt van zorg is de zeer matige afgifte van verschillende
soorten scheepsafvalstoffen. Om die afgifte te vergroten wordt gewerkt
aan een internationaal systeem van indirecte financiering voor olie-
houdende afvalstromen van de binnenvaart.

Gebruikte chemicaliën-verpakkingen, Gcv (sectorplan 8)

Het beleid ten aanzien van Gcv van verfverpakkingen is erop gericht om de
restanten van de verpakkingen na shredderen en scheiding van de verffrac-
tie in een VBI te kunnen hergebruiken. De afgescheiden verffractie kan
momenteel na opwerking niet worden hergebruikt en moet daarom bij AVR
worden verbrand.

Gcv van lijmen, kitten en harsen kunnen tevens in deze VBI's worden ver-
werkt.

De verwerkingscapaciteit bij de huidige vergunninghouders is na de voor-
genomen uitbreiding met één vergunninghouder, zodat het totaal aantal
vergunninghouders op vier komt, voldoende om het totale aanbod aan Gcv te
verwerken.

Vloeibare koolwaterstoffen (sectorplannen 9 en 10)

Het beleid ten aanzien van vloeibare koolwaterstoffen is gericht op het
zoveel mogelijk hergebruiken van vloeibare koolwaterstoffen. Een deel van
de vloeibare koolwaterstoffen kan na destillatie worden hergebruikt. Een
ander deel kan worden opgewerkt tot substituut brandstof en ingezet ter
(gedeeltelijke) vervanging van primaire brandstoffen. Sommige vloeibare
koolwaterstoffen kunnen worden hergebruikt als oplosmiddel.

Verontreinigde grond (sectorplan 14)

Het beleid ten aanzien van verontreinigde grond is gericht op zoveel mogelijk hergebruik van deze grond na reiniging. Om dit te bevorderen wordt het storten van reinigbare grond zoveel mogelijk bemoeilijkt en op termijn verboden. In zijn algemeenheid geldt dat het storten van verontreinigde grond goedkoper is dan reiniging. Dit geldt met name voor de grond die niet wordt aangemerkt als gevaarlijk afval. Als het Service Centrum Grondreiniging (SCG) vaststelt dat verontreinigde grond reinigbaar is, dan mag deze grond niet worden geaccepteerd door stortplaatsen.

Verontreinigde grond wordt reinigbaar geacht, indien:

1. de kosten van reiniging minder dan f 100-/ton bedragen bij matig verontreinigde grond;
2. de kosten van reiniging minder dan f 250-/ton bedragen bij sterk verontreinigde grond;
3. de hoeveelheid reststoffen minder dan 20% bedragen.

Een stortverbod voor reinigbare grond geldt zodra een daartoe strekkende Algemene Maatregel van Bestuur (AMvB) in werking treedt.

Als gevolg van de inwerkingtreding van deze AMvB en als gevolg van de integratie van de IBS in de Wet bodembescherming zal het aanbod van te reinigen grond toenemen. De verwachting bestaat dat dit aanbod nog verder zal toenemen vanwege de geplande BSB-operaties.

Volgens het MJP bestaat op dit moment in het algemeen (landelijk) overcapaciteit bij de verwerking van verontreinigde grond. Zolang deze overcapaciteit bestaat wordt volgens het MJP uitbreiding van de bestaande verwerkingscapaciteit niet toegestaan. Dit geldt niet wanneer daardoor hoogwaardiger technieken worden geïntroduceerd of wanneer verwerking van specifieke stromen extra capaciteit vraagt. Ingevolge het MJP dient bij de beoordeling van een aanvraag voor vergroting van de jaardoorzet van een grondreinigingsinstallatie het SCG (zwaarwegend) advies te worden gevraagd.

4.1.4

Beoordeling

Continuïteit

ATM is onderdeel van Waste Management International (WMI) waarmee extra zekerheid wordt geboden voor de continuïteit vanuit financieel/economisch standpunt.

ATM is lid van de Nederlandse Vereniging van Procesmatige Grondreinigers (NVPG) en van de Nederlandse vereniging van Verwerkers van Chemisch Afval (NVCA). Binnen deze verenigingen bestaan afspraken tussen de deelnemende bedrijven om in geval van bedrijfsstoringen en calamiteiten taken met betrekking tot de afvalverwerking over te nemen.

ATM heeft een Milieu- en Kwaliteitszorgsysteem (MKZS) in welk kader de technische staat en onderhoudstoestand van de installaties en apparatuur en tevens de naleving van vergunningen in voldoende mate wordt gewaarborgd.

Gezien het voorgaande zijn er geen redenen aan te nemen dat de continuïteit van ATM niet zal zijn gewaarborgd.

Effectiviteit en efficiëntie van de verwijdering

Oliehoudende sludges, vloeibare koolwaterstoffen

De aanvraag heeft onder andere betrekking op het bewaren en vervolgens verwerken van onder andere oliehoudende sludges en vloeibare koolwaterstoffen in een Afvalwaterzuiveringinstallatie (AWZI) en slibbewerkinginstallatie (filterpersen). Doel van de AWZI en slibbewerking voor deze afvalstromen is:

- nuttige toepassing voor dat deel van de afgescheiden koolwaterstoffenfractie dat kan worden ingezet als substituut brandstof in de TRI, de stoomketel en bij derden;
- nuttige toepassing voor dat deel van de afgescheiden koolwaterstoffenfractie dat kan worden ingezet als oplosmiddel in de VBI;
- volumereductie van "nat" slib en na toetsing aan acceptatiecriteria TRI eventueel verwerking in de TRI.

In de aanvraag wordt aangegeven dat de geproduceerde substituut brandstof voldoet aan de huidige wettelijke eisen die gelden voor brandstoffen.

Naar aanleiding van het in bedrijf nemen van de Centrale Bewerkings Eenheid (CBE) voor afgewerkte olie zullen deze eisen op korte termijn worden aangescherpt in verband met het in werking treden van het Besluit tot wijziging van het Besluit organische halogeenvverbindingen in brandstoffen.

Op het moment dat de specificaties voor brandstoffen zijn aangescherpt dient de substituut brandstof die door ATM in de stoomketel kan worden ingezet of in het handelsverkeer wordt gebracht te voldoen aan deze aangescherpte specificaties. De benutting van substituut brandstof in de TRI die voldoet aan de specificaties zoals aangegeven in de aanvraag is wel toegestaan, mits de emissies uit de TRI voldoen aan de eisen zoals deze gesteld zullen worden in de wet milieubeheervergunning (onder andere $SO_2 < 40 \text{ mg/Nm}^3$, $HCl < 10 \text{ mg/Nm}^3$, $PCDD/PCDF's < 0,1 \text{ ng TEQ/Nm}^3$).

In de aanvraag wordt aangegeven dat de bij verwerking van o/w/s-mengsels vrijkomende zandfractie, na toetsing aan de verwerkingscriteria van de TRI en hergebruiksmogelijkheden van het gereinigde materiaal, in principe kan worden verwerkt in de TRI.

Concluderend kan worden gesteld dat het bewaren en vervolgens de verwerking van oliehoudende sludges in de AWZI en slibbewerking van ATM en vervolgens opwerking van de organische fractie tot substituut brandstof of voor gebruik als oplosmiddel in de VBI, als doelmatig dient te worden beschouwd.

Scheepsafvalstoffen

De aanvraag heeft onder andere betrekking op het bewaren en eventueel verwerken van olie- en/of chemicaliënhoudend ballastwater/spuitwater, minerale oliënslobs, chemicaliënslobs en bilge-olie afkomstig uit vaartuigen.

De verwerkingstechniek voor door ATM ontvangen scheepsafvalstoffen bestaat in essentie uit het scheiden van de water-, olie- en/of chemicaliënfractie in de AWZI. De waterfractie wordt gezuiverd in de AWZI van ATM. De chemicaliën/oliefractie kan worden gebruikt als substituut brandstof, als oplosmiddel in de VBI of worden afgevoerd als gevaarlijk afval en elders worden verwerkt.

Concluderend kan worden gesteld dat het bewaren en vervolgens verwerken van scheepsafvalstoffen bij ATM als doelmatig dient te worden beschouwd.

Gebruikte chemicaliën-verpakkingen, Gvc

De aanvraag heeft onder andere betrekking op het verwerken van verfafvalstoffen (inclusief emballage) en met verf vergelijkbare afvalstoffen in een VBI. De opzet van de VBI is het zoveel mogelijk terugwinnen van herbruikbare (verpakkings-)materialen (metaal, kunststof) en het bewerken van verfslib, oplosmiddelen en brandbare vaste fractie tot een emulsie die als bulkbrandstof kan fungeren voor verbrandingsinstallaties voor gevaarlijk afval.

In de VBI worden verfafvalstoffen door middel van een shredder- en spoelproces gescheiden in drie reststromen:

- metaalfractie ten behoeve van recycling;
- kunststoffractie ten behoeve van recycling c.q. eindverwerking bij derden;
- verfprodukt, brandbare emulsie van verfslib/oplosmiddel/water ten behoeve van externe verwerking;
- vast afval zoals zand, glas en andere vaste delen (externe verwerking).

De brandbare reststroom bestaat voor circa 80 gew.% uit oplosmiddelen (inclusief water) en voor circa 20 gew.% uit vaste stof. Teneinde de doelmatigheid van de VBI te vergroten heeft ATM vergaande plannen om in een proefinstallatie de brandbare afvalemulsie verder te scheiden in een stroom oplosmiddelen, water en vaste stof met behulp van een filterpersinstallatie en een fysisch/chemische olie/waterscheider.

De fracties oplosmiddelen en water zijn in beginsel opnieuw binnen de VBI te gebruiken.

Concluderend kan worden gesteld dat de verwerking van verfafvalstoffen en met verf vergelijkbare afvalstoffen als doelmatig dient te worden beschouwd.

Verontreinigde grond

De TRI van ATM is in staat verontreinigde grond tot beneden de referentiewaarden (bodemkwaliteit) te reinigen van koolwaterstoffen (olie-producten, PAK's, chloorhoudende organische stoffen (VOCl/EOCl), cyanides en/of zwavel). De gereinigde grond kan afhankelijk van de concentratie aan nevenverontreinigingen (onder andere zware metalen), multifunctioneel worden toegepast of worden toegepast als bouwstof conform het toekomstige Bouwstoffenbesluit. Het rendement van TRI's voor organische verontreinigingen bedraagt vrijwel 100%.

Concluderend kan worden gesteld dat thermische reiniging van verontreinigde grond/materialen als doelmatig dient te worden beschouwd.

Capaciteit van de inrichting

Zoals eerder vermeld in hoofdstuk 1.1, is ATM formeel geen vergunninghouder meer. Omdat ATM feitelijk steeds in werking is gebleven, en een belangrijke functie vervult in de totale afvalverwijderingsketen, is ATM in het kader van het MJP wel meeteld bij het aantal vergunninghouders. In dit verband wordt ATM in het onderstaande dan ook vergunninghouder genoemd.

Oliehoudende sludges, vloeibare koolwaterstoffen

ATM is reeds vergunninghouder voor het bewaren en verwerken van oliehoudende sludges en vloeibare koolwaterstoffen in de AWZI en filterpersen.

Vergroting van de doorzet voor oliehoudende sludges en vloeibare koolwaterstoffen in de AWZI sluit het MJP niet uit en kan derhalve worden vergund.

Scheepafvalstoffen

ATM is reeds vergunninghouder voor het bewaren en verwerken van scheepsafvalstoffen. De uitbreiding van de capaciteit is naar verwachting noodzakelijk. ATM verwacht in de toekomst circa 1.200 schepen per jaar te gaan reinigen. Daarnaast wordt ten gevolge van de toename van de inzamelrespons van bilge-water verwacht dat grotere hoeveelheden bilge-water door inzamelaars zal worden aangeboden. De gevraagde uitbreiding kan derhalve worden vergund.

Gebruikte chemicaliën-verpakkingen, Gcv

De huidige vergunde totale jaarlijkse verwerkingscapaciteit voor de VBI bedraagt 24 kton, bestaande uit 15 kton Gcv, 7 kton verfsludges en 2 kton oplosmiddelen. De aanvraag heeft betrekking op een totale jaarlijkse verwerkingscapaciteit voor de VBI van 60 kton, bestaande uit 29 kton Gcv, 16 kton verfsludges, 5 kton oplosmiddelen van derden en 10 kton oplosmiddelen uit de AWZI.

Volgens het MJP is na de voorgenomen uitbreiding van het aantal vergunninghouders voor de verwerking van Gcv met één vergunninghouder, zodat het totaal aantal vergunninghouders op vier komt, voldoende verwerkingscapaciteit voorhanden voor de verwerking van Gcv. Vergroting van de door ATM voorgestaande jaarlijkse doorzet van de VBI van 15 kton naar 29 kton wordt daarom volgens het MJP niet als doelmatig aangemerkt. Volgens informatie van ATM ligt het break-even punt (waarbij geen winst en geen verlies wordt gemaakt) voor het operationeel hebben van de VBI op een jaarlijkse doorzet van 24 kton Gcv. Beneden deze jaarlijkse capaciteit van 24 kton Gcv komt de verwerkingscapaciteit voor Gcv bij ATM in gevaar.

Teneinde het aantal vergunninghouders van vier volgens het MJP veilig te stellen zal ATM vergunning worden verleend voor een vergroting van de jaarlijkse doorzet aan Gcv in de VBI van 15 kton naar maximaal 24 kton. De totaal vergunde verwerkingscapaciteit voor Gcv zal hiermee in redelijke verhouding staan tot het potentieel aanbod. De jaarlijks te vergunnen verwerkingscapaciteit voor Gcv in de VBI zal derhalve maximaal 24 kton bedragen. Dit resulteert in een jaarlijkse totale doorzet van de VBI van 39 kton, bestaande uit maximaal 24 kton Gcv, 15 kton verfsludges en oplosmiddelen.

Verontreinigde grond

De aanvraag van ATM heeft betrekking op het vergroten van de jaarlijkse doorzet van de TRI van 150.000 ton naar 340.000 ton. Volgens het MJP bestaat momenteel een overcapaciteit bij verwerking van verontreinigde grond. De verwachting is echter dat het aanbod van (thermisch) reinigbare grond sterk zal toenemen zodra een stortverbod voor reinigbare grond op stortplaatsen geldt. Dit aanbod van reinigbare grond aan grondreinigers zal nog verder toenemen vanwege de geplande BSB-operaties.

Om deze redenen is het van essentieel belang over voldoende vergunde verwerkingscapaciteit in Nederland te beschikken. Het Service Centrum Grondreiniging (SCG) is met ons van mening dat vanwege deze toekomstige ontwikkelingen de gevraagde vergunning kan worden verleend voor een vergroting van de jaarlijkse doorzet van de TRI tot maximaal 340.000

Effectief toezicht

Afvalstoffen kunnen op integrale wijze binnen ATM worden verwerkt. Hierdoor worden onnodige schakels bij de verwijdering voorkomen. Als voorbeelden kunnen in dit kader worden genoemd:

- de verwerking in de TRI van afgescheiden vaste fractie uit de A
- nuttige toepassing voor dat deel van de in de AWZI afgescheiden koolwaterstoffenfractie dat kan worden ingezet als substituuat brandstof in de TRI, de stoomketel en bij derden;
- nuttige toepassing voor dat deel van de afgescheiden koolwaterstoffenfractie dat kan worden ingezet als oplosmiddel in de VBI;
- nuttige toepassing van afvalzuren en -basen voor neutralisatie-einden in de AWZI;

Bovendien heeft ATM sinds 1991 een MKZS waarin procedures voor de acceptatie, bemonstering, administratie, registratie en interne- en externe controles zijn vastgelegd.

Door bovengenoemde zaken is een effectief toezicht op de verwijdering van gevaarlijke afvalstoffen door ATM in voldoende mate gewaarborgd.

Termijn van vergunningverlening

ATM heeft vergunning gevraagd voor een termijn van 10 jaar. Volgens het MJP kunnen vergunningen in het belang van een doelmatig verwijdering van gevaarlijke afvalstoffen in principe slechts voor een periode van 5 jaar worden verleend. Afwijking van deze termijn van 5 jaar is slechts mogelijk als de grootte van de investeringen daartoe aanleiding geven. In de sectorplannen wordt dit aangegeven. In geen van de Sectorplannen wordt aangegeven dat voor de betreffende categorie gevaarlijke afvalstoffen een vergunning voor langer dan 5 jaar kan worden verleend in verband met de hoogte van de investeringen. Voor afwijking biedt het MJP derhalve geen ruimte.

Conform het MJP zal ATM vergunning worden verleend voor een termijn van ten hoogste 5 jaar.

4.1.5

Conclusie

Gezien het bovenstaande is het verlenen van de gevraagde vergunning in het belang van een doelmatige verwijdering van, van buiten de inrichting afkomstige gevaarlijke afvalstoffen, mits aan de vergunning, voor deze betrekking heeft op de in dit advies bedoelde gevaarlijke afvalstoffen, de hierna volgende beperkingen en voorschriften worden verbonden. Wij concluderen dat op grond van bovenstaande de zorg voor de doelmatige verwijdering van afvalstoffen geen aanleiding voor ons is de gevraagde vergunning te weigeren.

4.2 Overige aspecten van het belang van de bescherming van het milieu

Op grond van de artikelen 8.8 juncto 8.9. en 8.10 Wet milieubeheer dient tevens te worden bezien of de overige aspecten -dat wil zeggen afgezien van de zorg voor de doelmatige afvalverwijdering- van het belang van de bescherming van het milieu aanleiding geven de gevraagde vergunning te weigeren. Hierboven in de paragrafen 3.1 tot en met 3.4 is al feitelijk uiteengezet op welke wijze en in welke mate het oprichten en het in werking hebben van de inrichting invloed uitoefent/en op het milieu. Gebleken is dat de onderwerpelijke inrichting geen onaanvaardbare gevolgen heeft voor het lucht- en bodemcompartiment; aan de ingevolge artikel 8.8.3 Wet milieubeheer gestelde grenswaarden met betrekking tot geluid- en luchtmissies kan worden tegemoetgekomen.

Voor wat betreft de aspecten met betrekking tot de opvang, (voor)behandeling en afvoer van de vrijkomende afvalwaterstromen en de gevolgen hiervan voor het watercompartiment verwijzen wij naar het daaromtrent gestelde in de ontwerp-beschikkingen in het kader van de WVO.

Wij concluderen dat wij, gelet op bovenstaande, in het belang van de bescherming van het milieu geen reden zien de vergunning te weigeren.

5. AMTSHALVE WIJZIGING VOORSCHRIFTEN 2.1.1.4, 9.1.7, 12.9.8, 12.9.9 EN 12.9.10

Voorschrift 2.1.1.4

Voorschrift 2.1.1.4 heeft betrekking op het behandelen van de afgasstromen van de opslagtanks in de tankputten B en C met actief koolfilters tot het moment dat deze afgasstromen via de centrale afgasleiding moeten worden afgevoerd naar de REOX-installatie.

In voorschrift 2.1.1.4 van de ontwerp-beschikking werd echter ten onrechte verwezen naar de actief koolfilters als bedoeld in voorschrift 2.2.1.1. Dit voorschrift heeft namelijk alleen betrekking op situaties dat de REOX-installatie uit bedrijf is.

Het opnemen van een maximale uuruitwerp aan totaal koolwaterstoffen uit de actief koolfilters in voorschrift 2.1.1.4 heeft geen milieuhygiënisch doel, omdat de afgasstromen van de opslagtanks in de tankputten B en C nog niet via een centrale afgasleiding moeten worden afgevoerd. De grote tanks hebben vaak een eigen actief koolfilter en de kleinere tanks vaak één actief koolfilter per twee tanks. Bovendien levert het opnemen van alleen een concentratie-eis aan de uitlaat van elk actief koolfilter voldoende waarborg voor het voorkomen van doorslag van de verschillende actief koolfilters.

Wij hebben gezien het voorgaande voorschrift 2.1.1.4 aangepast. ATM heeft te kennen gegeven geen bezwaren te hebben tegen deze aanpassing van voorschrift 2.1.1.4.

Voorschrift 9.1.7, 12.9.8, 12.9.9, 12.9.10

In 1990 heeft ATM in de TRI een proefreiniging uitgevoerd met Hg-houdende grond. Uit deze proefreiniging is gebleken dat verwerking van partijen verontreinigd materiaal met een Hg-gehalte kleiner dan 5,2 mg/kg DS, onder tijdens de proefverwerking heersende procesomstandigheden (doorzet, debiet, temperatuur etc.), niet leidt tot overschrijding van de Hg-emissie-eis van 0,05 mg/Nm³ uit het Beluif Luchtmissies Afvalverbranding. In de ontwerp-beschikking hebben wij daarom het verwerkingscriterium voor de TRI voor Hg-houdende gronden vastgelegd op 5 mg/kg DS (doorzet TRI maximaal 30 ton/uur) en 3 mg/kg DS (doorzet maximaal 40 ton/uur). Wij verwijzen hiervoor naar de voorschriften 12.9.8 en 12.9.9 behorende bij de ontwerp-beschikking.

Uit het rapport "Emissie-onderzoeken TRI ATM Moerdijk 1993" is echter gebleken dat bij verwerking van partijen verontreinigd materiaal met een Hg-gehalte van gemiddeld circa 1 mg/kg DS de Hg-emissie-eis van 0,05 mg/Nm³ incidenteel wordt overschreden. Onduidelijk hierbij is hoe de Hg-emissie zich verhoudt bij verwerking van partijen verontreinigd materiaal met een Hg-gehalte tussen de 1 en 5 mg/kg DS. Verder onderzoek hiernaar achten wij noodzakelijk.

Om deze reden hebben wij het acceptatie- en verwerkingscriterium voor Hg aangepast in de voorschriften 9.1.7, 12.9.8, 12.9.9. In voorschrift 12.9.10 hebben wij de mogelijkheid gecreëerd om ten aanzien van Hg-houdende gronden in overleg nader onderzoek te verrichten.

Wij hebben ATM in de gelegenheid gesteld haar zienswijze naar voren te brengen. ATM heeft daarop te kennen gegeven geen bezwaren te hebben tegen deze aanpassing van de voorschriften.

6. OVERWEGINGEN MET BETREKKING TOT ADVIEZEN EN BEDENKINGEN TEN AANZIEN VAN DE ONTWERP-BESCHIKKING

6.1 Afvalstoffen Terminal Moerdijk BV (ATM)

6.1.1 Vergunningstermijn

Het hoofdbezwaar tegen alle ontwerp-vergunningen betreft de vergunningstermijn van 5 jaar in plaats van de aangevraagde 10 jaar. Aangezien in de beide ontwerp-vergunningen ingevolge de WVO uitsluitende de vergunningstermijn van 5 jaar is opgenomen uit oogpunt van coördinatie met de vergunning ingevolge de Wmb, richt dit bezwaar zich inhoudelijk tot Gedeputeerde Staten en de minister VROM (in verband met de Verklaring van geen bedenkingen).

Voor de beperking van de vergunningstermijn van 10 jaar tot 5 jaar wordt -zonder nadere onderbouwing- door beide bevoegde gezagen verwezen naar het MJP "Verwijdering gevaarlijke afvalstoffen". Er wordt geen aandacht geschonken aan de uitzondering die in het MJP is opgenomen met betrekking tot deze algemene vergunningstermijn mogelijk is indien de grootte van de investeringen daartoe aanleiding geeft. Ook naar aanleiding van de ingekomen commentaren op het ontwerp-MJP wordt door de provincies (IPO) en de minister VROM verwezen naar de afwijking van de standaard vergunningstermijn voor vergunningen op basis van investeringen.

In de vergunningaanvraag van ATM is aangegeven dat het netto geïnvesteerd kapitaal in 1993 85 miljoen gulden bedroeg. In de vergunningen worden aan milieuvoorzieningen (rookgasreiniging TRI, uitbreiding REOX-installatie, beperking stikstoflozing, etc.) naar schatting 10-15 miljoen gulden aanvullende investeringen verlangd. Hierdoor moet ATM ingedeeld worden tot de categorie zeer kapitaalintensieve verwerkingsbedrijven, waarvoor geldt dat bij verkorting van de afschrijvingstermijn van de investeringen als gevolg van de vergunningstermijn, de verwerkingskosten in de orde van 10% tot 20% moeten toenemen. Een dergelijke prijsverhoging is -gelet op de concurrentiepositie van ATM- niet acceptabel.

Daarnaast leidt dit er toe bij de financiering van nieuwe investeringen en voorzieningen, de (korte) vergunningstermijn bepalend zal worden en de realisatie van nieuwe investeringen en voorzieningen zal belemmeren.

In een gesprek op 20 mei 1994 tussen ATM en de directie Afvalstoffen is -v.w.b. verfafvalstoffen- door ATM reeds geïllustreerd hoezeer hoge kapitaalslasten en afschrijvingstermijn van invloed zijn op de verwerkingsprijs.

Daarnaast constateert ATM dat bij bedrijven met gelijkwaardige of zelfs aanmerkelijk lagere kapitaalslasten er wel vergunningen voor een termijn van 10 jaar worden verleend. ATM verwijst naar vergunningen aan bv. AVR Chemie, de Centrale Verwerkings Eenheid voor afgewerkte olie en dergelijke en aan diverse inrichtingen voor de thermische reiniging van grond (veelal ook gevaarlijk afval).

Blijkens de overwegingen bij de diverse ontwerp-beschikkingen hebben doelmatigheidsredenen, en hun geldigheid in de toekomst, geen rol gespeeld bij het vaststellen van de vergunningentermijn. ATM beoordeelt haar verwerkingsprocessen voor verontreinigde grond, afvalwater, scheepsafvalstoffen, afvalslib en verfafvalstoffen zeker als stand der techniek en voorzien niet dat deze over 5 jaar als ondoelmatig moeten worden geclassificeerd.

Overigens vindt ATM een procedureperiode van 3 jaar (begin 1994 tot -naar verwachting- begin 1995) en de kosten voor deze procedure (inclusief MER en leges circa 1 miljoen gulden) niet in overeenstemming met een vergunningstermijn van 5 jaar. In onze praktijk (wijzigingen leiden snel tot MER-plicht) zal bij een vergunningstermijn van 5 jaar de volgende vergunningenprocedure reeds over 2 jaar opnieuw moeten aanvangen.

ATM is daarom van mening dat gelet op deze laatste praktische aspecten maar vooral gelet op het reeds geïnvesteerde kapitaal en de verder verlangde investeringen, afgezet tegen de in de toekomst te verwachten doelmatigheidsbeoordeling van de installaties, een vergunningstermijn van 5 jaar niet redelijk is en moet worden omgezet in een termijn van 10 jaar.

Reactie:

Volgens het MJP kunnen vergunningen in het belang van een doelmatige verwijdering van gevaarlijke afvalstoffen in principe slechts voor een maximale termijn van 5 jaar worden verleend. De achtergrond voor deze maximale termijn van 5 jaar is dat bedrijven blijvend moeten streven naar een hoogwaardiger manier van be-/verwerking. Hierbij wordt de minimale hoogwaardigheid van de wijze van verwerking van een bepaalde afvalstroom aangeduid als "minimum standaard". Een voorwaarde voor verlenging van de vergunningstermijn is dat de wijze van be/verwerking ten minste voldoet aan de "minimum standaard". Indien dit niet het geval is, zal de vergunning voor die bepaalde afvalstroom moeten worden geweigerd. Zoals uit het ontwerp-tussentijdse wijziging MJP blijkt zal het mogelijk worden af te wijken van de maximale vergunningstermijn van 5 jaar indien de grootte van de investeringen daartoe aanleiding geven. Een voorwaarde hierbij is wel dat tevens de verwachting dient te bestaan dat de toegepaste technieken over 5 jaar nog steeds voldoen aan de dan geldende "minimum standaard".

Vanwege de huidige ontwikkelingen op het gebied van de "minimum standaard" voor met name de Gcv- en OWS afvalstromen is op dit moment niet met zekerheid te bepalen welke technieken na afloop van de vergunningstermijn van 5 jaar zullen gelden als de "minimum standaard".

Wij achten het daarom niet doelmatig voor het be/verwerken van Gcv- en OWS-afvalstromen de vergunningtermijn van 5 jaar om te zetten in een vergunningtermijn van 10 jaar.

Met betrekking tot de invloed van de vergunningtermijn op de verwerkingsprijs heeft ATM ons nadere (vertrouwelijke) informatie verstrekt. Naar aanleiding van deze informatie hebben wij overleg gevoerd met het Ministerie van VROM teneinde te beoordelen of de benodigde investeringen bij ATM aanleiding geven om af te wijken van de maximale vergunning termijn van 5 jaar. Dit in relatie met beoogde afwijkingen van de maximale vergunningtermijn bij de CBE en de AVR.

In de door ATM overgelegde informatie doet ATM voorkomen dat de installaties na 5 jaar 100% financieel zijn afgeschreven. In werkelijkheid hebben deze financieel afgeschreven installaties echter een bepaalde technische restwaarde, onafhankelijk van de vergunningtermijn. Hiermee houdt ATM ten onrechte geen rekening.

Wij zijn, op basis van de verstrekte (vertrouwelijke) informatie van ATM, met het Ministerie van VROM dan ook van mening dat de beoogde investeringen bij ATM geen aanleiding geven om af te wijken van maximale vergunningtermijn van 5 jaar.

Overigens merken wij op dat voor zover de toegepaste technieken na afloop van de vergunningtermijn nog voldoen aan de minimum standaard in principe na afloop van de geldigheidsduur een nieuwe vergunning zal worden verleend. Wij zijn dan ook van mening dat de vergunningtermijn geen belemmering hoeft te zijn voor de financiering van nieuwe investeringen en voorzieningen.

6.1.2 Voorschrift 1.1.2

"Wijzigingen van belang of relevant voor het milieuzorgsysteem die de goedkeuring moeten hebben" zijn niet nader gedefinieerd. ATM stelt voor deze wijzigingen nader aan te duiden als wijzigingen met betrekking tot:

- procedure categorie-indeling en acceptatie- en verwerkingsgrenzen;
- acceptatieprocedures en het analyseplan;
- emissie-meet, -registratie en -rapportage procedures (water, lucht, etc.);
- procedures met betrekking tot registratie en rapportage van afvalstoffen;
- calamiteitenprocedures en -plannen.

De overige elementen van het milieuzorgsysteem zijn wel ter inzage van de bevoegde gezagen, maar behoeven geen toestemming alvorens te worden gewijzigd.

Reactie:

Wij hebben in dit kader voorschrift 1.1.2 en 1.4.2 aangepast.

6.1.3 Voorschrift 2.2.2.1

Gelet op het feit dat de meeste stofhinder veroorzaakt wordt door het verkeer op de wegen rond de TRI en grondloods, stelt ATM voor om in plaats van bevochtiging van de breker en zeven van de GVI, een verplichting tot bevochtigen van de wegen in en rond de grondloodsen tot aan de wielenwasinstallatie voor te schrijven.

Reactie:

Wij zijn met ATM van mening dat het bestrijden van de diffuse stofemissies welke veroorzaakt worden door het verkeer op de wegen rond de TRI en grondloods meer effect heeft voor de totale diffuse stofemissie, dan de bestrijding van de diffuse stofemissies van de GVI. Wij hebben daarom voorschrift 2.2.2.1 uit de ontwerp-beschikking laten vervallen en een nieuw voorschrift 2.2.5.9 toegevoegd. Bovendien hebben wij voorschrift 13.2.13 uit de ontwerp-beschikking aangepast en verplaatst als voorschrift 2.2.5.10.

6.1.4 Voorschrift 12.9.4

Met betrekking tot de effecten van het mengen van filterstof met grond zal ATM de provincie nader informeren. ATM verzoekt dit voorschrift zodanig te wijzigen dat er "toestemming wordt gegeven, mits..".

Reactie:

ATM heeft nadere informatie verstrekt in de vorm van een massabalans voor de verwerking van loodhoudende grond. Echter, deze massabalans is specifiek voor loodhoudende gronden. De verhouding van de metalen over de verschillende fracties is afhankelijk van de fysisch/chemische eigenschappen van het betreffende metaal en de specifieke procesomstandigheden van de TRI. De beoordeling op grond van voorschrift 12.9.4 zal daarom per type grond moeten plaatsvinden. Een algemene toestemming voor het opmengen van filterstof met grond achten wij gezien het voorgaande niet reëel.

6.1.5 Voorschrift 12.9.11

ATM verzoekt aanpassing van de brandstofsspecificaties voor de TRI (voorschrift 12.9.11 ontwerp-beschikking Wm, artikel 11 vvgb). ATM verzoekt de opgenomen eisen voor watergehalte en sedimentgehalte te verhogen tot 5 gew.% en 4 gew.% omdat het watergehalte reeds voldoende wordt afgedekt door de calorische waarde en omdat 4 gew.% sediment geen probleem is voor de grote brandstofnozzles van de TRI.

Reactie:

De eventuele milieuhygiënische consequenties voor het verwerken van substituuut brandstoffen zijn reeds voldoende afgedekt door middel van voorschrift 2.1.2.1. Wij hebben voorschrift 12.9.11 aangepast.

6.1.6 Voorschrift 12.9.17

De verwijzing in de laatste regel naar voorschrift 12.9.14 moet zijn 12.9.15.

Reactie:

Wij hebben voorschrift 12.9.17 aangepast.

6.1.7 Voorschrift 12.9.21

Het automatisch stoppen van de toevoer van verontreinigd materiaal bij branderuitval van droog- en gloeitrommel heeft geen milieuhygiënische noodzaak (leidt hoogstens tot afkeur van de grond). Bij de naverbrander is een automatische regeling wel noodzakelijk.

Reactie:

Wij hebben voorschrift 12.9.21 aangepast.

- 6.1.8 Voorschrift 12.9.24
Tekst s.v.p. als volgt aanpassen: "De brandstoftoevoer naar de branders moet door middel..." (het gebeurt namelijk niet per brander maar in de centrale brandstoftoevoer).
- Reactie:
Wij hebben voorschrift 12.9.24 aangepast.
- 6.1.9 Voorschrift 12.11.4
Doseertank V-1806 bevat uitsluitend perliet (fijn zand) en behoeft geen inertisatie.
- Reactie:
Wij hebben voorschrift 12.11.4 aangepast.
- 6.1.10 Voorschriften 12.11.6, 12.11.7 en 12.12.15
In plaats van "wachtchef", "supervisor" (hoofd van de installatie) noemen.
- Reactie:
Wij hebben de voorschriften 12.11.6, 12.11.7 en 12.12.15 aangepast.
- 6.1.11 Voorschrift 13.2.4, punt 3
De eis van vloeistofdichtheid voor de keerwanden kan vervallen, heeft geen milieuhygiënisch doel.
- Reactie:
Wij hebben voorschrift 13.2.4 zodanig aangepast dat de tussennaden van de keerwanden moeten zijn afgekit.
- 6.1.12 Voorschrift 13.2.13
Tevens het alternatief van nathouden als stofbestrijdingsmaatregel opnemen.
- Reactie:
Wij verwijzen naar onder reactie onder 2.2.2.1.
- 6.1.13 Voorschrift 13.4.4, laatste gedachtenstreepje
De eis voor actief koolfilters op V-16, V-17, V-21, V-22, V-26, V-28, V-29, V-30, V-32 laten vervallen. Het betreffen afvalwatertanks, terwijl de overige tanks oplosmiddel of brandstof bevatten. Een dergelijk groot aantal actief koolfilters hebben wij niet en betekenen een flinke investering.
- Reactie:
Wij hebben voorschrift 13.4.4 aangepast. De eis voor actief koolfilters op V-16 en V-17 blijft gehandhaafd omdat deze tanks volgens de aanvraag worden bestemd als acceptatietanks.
- 6.1.14 Voorschrift 13.4.12
Tekst als volgt aanpassen: "Er mag geen overslag van vloeistoffen plaatsvinden indien niet de benodigde voorzieningen ter voorkoming van ontlading van statische elektriciteit zijn genomen" (Beveiligingen acht ATM niet realistisch).

Reactie:

Wij hebben voorschrift 13.4.12 aangepast.

6.1.15

Voorschrift 13.4.21

Laatste zin aanpassen; "Het reservoir moet zijn voorzien van een overdruk-beveiliging".

Reactie:

Wij hebben voorschrift 13.4.21 aangepast.

6.1.16

Voorschrift 13.5.11

Dit voorschrift levert geen veiligheidsvoordeel op. Het inertiseren zou daarvoor namelijk bij het lossen van de lading (wat elders gebeurt) moeten gebeuren (uit de sloopstank gepompte vloeistofvolume wordt aangevuld met stikstof). Gebeurt dit niet dan bevindt zich in de sloopstank reeds een explosief mengsel (zuurstof), die door spoelen met stikstof als explosief mengsel naar de REOX wordt geleid. Beter is het dan om niet bewust te spoelen, maar tijdens het wassen licht af te zuigen, waardoor door de grote verdunning in de REOX geen explosiegevaar bestaat.

Reactie:

Wij onderschrijven de mening van ATM. Wij hebben voorschrift 13.5.11 laten vervallen.

6.1.17

Voorschrift 13.5.16

Dit voorschrift is niet uit te voeren omdat de waskoppes via een mangat in de sloopstank worden gehangen (en de tank wordt afgezogen). Wat dit voorschrift beoogd te regelen is al gedekt door voorschrift 13.5.12, 13.5.14 en 13.5.17.

Reactie:

Wij onderschrijven de mening van ATM dat voorschrift 13.5.16 geen toegevoegde waarde heeft. Wij hebben voorschrift 13.5.16 laten vervallen.

6.2

Ecotechniek Bodem BV

6.2.1

Capaciteitsuitbreiding

Ecotechniek kan zich niet verenigen met de vergroting van de jaarlijkse doorzet van de TRI van ATM van 150.000 ton naar 340.000 ton en wel om de volgende redenen:

- a. Uitbreiding van de verwerkingscapaciteit is strijdig met het MJP. In sectorplan 14 "Verontreinigde grond" van het MJP wordt aangegeven dat momenteel overcapaciteit bestaat bij de (eind)verwerking van verontreinigde grond. Zolang deze overcapaciteit bestaat zou uitbreiding van de verwerkingscapaciteit niet mogen worden toegestaan. Dit geldt niet wanneer daardoor hoogwaardige technieken worden geïntroduceerd of wanneer verwerking van specifieke stromen extra capaciteit vraagt. Dit laatste is in onderhavige situatie echter niet aan de orde. ATM richt zich namelijk niet op grond met complexe verontreinigingen (zoals bijvoorbeeld HCH's, drins en dioxinen) en de verwerkingswijze is niet hoogwaardiger dan bij andere grondreinigingsbedrijven.

ATM brengt met voorliggende aanvraag haar TRI -met name voor wat betreft de rookgasreiniging- in overeenstemming met de huidige Stand der Techniek.

Voor wat betreft de gesignaleerde overcapaciteit moet worden opgemerkt dat deze ertoe heeft geleid dat in 1993 en begin 1994 een aantal grondreinigingsinstallaties tijdelijk buiten bedrijf moest worden gesteld omdat er geen te reinigen grond voorhanden was. Sindsdien is de situatie in de reinigingsmarkt nauwelijks verbeterd. Zolang het stortverbod voor reinigbare grond nog niet van kracht is en de BSB-operaties nog niet goed van de grond komen, zal de situatie op de grondreinigingsmarkt ook niet veel verbeteren. Uitbreiding van de verwerkingscapaciteit is dan ook niet aan de orde.

- b. De vergunning wordt in de ontwerp-beschikking voor een periode van 5 jaar verleend. ATM verwacht in het jaar 2000 (afloopdatum vergunning) in totaal 235 kiloton verontreinigde grond te verwerken. Hiervan zal 135 kiloton afkomstig zijn uit Nederland en 100 kiloton afkomstig uit het buitenland. Op grond van de prognose tot het jaar 2000 is het ons inziens niet wenselijk dat 340 kiloton reinigingscapaciteit (waarvan 335 kiloton voor verontreinigde grond) wordt geclaimd. Capaciteitsuitbreiding bij de bestaande vergunninghouders, ten behoeve van de reiniging van grond die is verontreinigd met complexe verbindingen, wordt hierdoor namelijk onmogelijk gemaakt.

Gelet op het voorgaande verzoekt Ecotechniek geen vergunning te verlenen voor uitbreiding van de verwerkingscapaciteit van de TRI.

Reactie:

In het MER van ATM zijn twee referentiesituaties beschreven, namelijk de feitelijke referentiesituatie en de juridische referentiesituatie. De feitelijke referentiesituatie betreft de bestaande situatie van ATM met de per 1991 gerealiseerde verwerkingshoeveelheden. Deze bedraagt voor de TRI (1991) 150 kton per jaar. De juridische referentiesituatie betreft de feitelijke situatie, maar dan voor zover die feitelijke bestaande situatie in het kader van de beoordeling van vergunningaanvragen mocht worden gerealiseerd. Deze bedraagt voor de TRI 320 kton per jaar (1988). Wij verwijzen in dit kader naar hoofdstuk 5.2.2 van het MER. De aanvraag van ATM heeft dus betrekking op het vergroten van de feitelijke doorzet van de TRI van 150 kton (referentiejaar 1991) naar 340 kton per jaar.

Juridisch gezien betreft het echter een capaciteitsvergroting van slechts 20 kton per jaar (320 kton naar 340 kton per jaar).

De doorzet van de TRI is vanaf 1991 aanzienlijk toegenomen. Vanaf 1991 nam de doorzet als volgt toe: 1991: 150 kton, 1992: 170 kton, 1993: 216 kton. De verwachting is dat de doorzet van de TRI voor 1994 circa 235 kton zal bedragen. Deze verwachte huidige doorzet van circa 235 kton werd op grond van de prognoses uit het MER van ATM pas verwacht in het jaar 2000.

De verwachting bestaat dat het aanbod van (thermisch) reinigbare grond sterk zal toenemen zodra het stortverbod voor reinigbare grond op stortplaatsen geldt en vanwege het op gang komen van de geplande BSB-operaties. Het is van essentieel belang over voldoende vergunde verwerkingscapaciteit te beschikken in Nederland op het moment dat het aanbod sterk toeneemt.

Tot slot merken wij nog op dat in het kader van de herziening van het MJP-I in 1996 wordt nagegaan of veranderde omstandigheden invloed hebben op de nadere concretisering van het begrip doelmatige verwijdering. Een belangrijk punt daarbij is de vraag of, gelet op het streven naar een minder regulerende overheid, bij bewerkingsactiviteiten van afvalstoffen een minder stringente capaciteits- en spreidingstoets bij de vergunningverlening kan worden doorgevoerd. Naar het zich thans laat aanzien wordt ten behoeve van de concurrentieprikkel, het stellen van een bovengrens aan de bewerkingscapaciteit behoudens uitzonderingen, niet langer zinvol geacht. Wij verwachten dat deze eventuele aanpassing zal zijn doorgevoerd in het MJP-II in 1996. Gezien het voorgaande kan worden geconcludeerd dat de aangevraagde capaciteitsuitbreiding van de TRI doelmatig is.

6.2.2

Emissie-eisen

In de considerans wordt verwezen naar een "Bijzondere regeling" die in het kader van de NER wordt voorbereid voor de thermische reiniging van verontreinigde grond. Deze concept-Bijzondere regeling dient als basis voor vergunningverlening. Door vooruit te lopen op een nog niet officieel vastgestelde Bijzondere regeling voor de thermische reiniging van verontreinigde grond en eveneens af te wijken van door het Stafbureau NER voorgestelde emissiewaarde voor stof van 5 mg/Nm^3 , en ook niet de algemene emissie-eisen uit bijlage 3, aangevuld met eisen voor PAK's (16 EPA, 10 VROM) en cyaniden, van de NER te hanteren, wordt rechtsongelijkheid in het leven geroepen ten opzichte van andere grondreinigers. Ecotechniek is van mening dat juist moet worden gestreefd naar uniformiteit in de vergunningvoorschriften van de verschillende grondreinigers. Gelet op het vorenstaande verzoekt Ecotechniek dan ook de in voorschrift 2.1.2.1 opgenomen emissiegrenswaarden in overeenstemming te brengen met de huidige emissiegrenswaarden uit bijlage 3 van de NER, aangevuld met eisen voor PAK's (totaal $2 \text{ } \mu\text{g/Nm}^3$) en cyaniden ($1,0 \text{ mg/Nm}^3$). Wanneer de betreffende Bijzondere regeling van kracht is, zou de vergunning ingevolge de Wet milieubeheer ambtshalve kunnen worden aangepast.

Reactie:

Wij zijn met Ecotechniek van mening dat moet worden gestreefd naar uniformiteit in de luchtemissie-eisen van de verschillende thermische grondreinigers. Om deze reden hebben wij dan ook aansluiting gezocht bij het concept "Bijzondere regeling voor thermische grondreiniging" van de NER.

In hoofdstuk 2.1.2 van de voorschriften was per abuis een emissie-eis voor totaal stof opgenomen van 10 mg/Nm^3 . Wij hebben deze emissie-eis voor totaal stof aangepast (5 mg/Nm^3).

Een emissie-eis voor totaal PAK's is in de concept "Bijzondere regeling" niet opgenomen. Voor PAK's gelden de algemene eisen uit de NER. Wij hebben de emissie-eis voor PAK's aangepast, in die zin dat de som van PAK's (NER-categorie C.1) niet meer mag bedragen dan $0,1 \text{ mg/Nm}^3$. Deze emissie-eis is conform de NER. De achtergrond van de emissie-eis voor PAK's van $2 \text{ } \mu\text{g/Nm}^3$, waar Ecotechniek aan refereert, is ons niet duidelijk.

De achtergrond van de emissie-eis voor cyaniden van 1 mg/Nm^3 , waar Ecotechniek aan refereert, is ons niet duidelijk. De emissie-eis voor cyaniden volgens de NER (NER-categorie SA.3) bedraagt 5 mg/Nm^3 . Deze emissie-eis hebben wij dan ook opgenomen.

6.2.3 Inwerkingtreding voorschrift 2.1.2.1

Behalve met het voorgaande kan Ecotechniek zich niet verenigen met het tijdstip (1 januari 1996) van inwerkingtreding van de in voorschrift 2.1.2.1 opgenomen emissiegrenswaarden. Bovengenoemde emissiegrenswaarden uit de NER dienen volgens Ecotechniek op dit moment al te gelden. In de ontwerp-beschikking ontbreekt een motivatie van het hanteren van deze datum. In de ontwerp-beschikking zijn evenmin concentratiegrenswaarden opgenomen die voor ATM van toepassing zijn in de periode tot 1 januari 1996.

Reactie:

In de aanvraag van ATM (tabel 4.4.2, pagina 62) staan de maximaal toegestane emissies aangegeven waaraan ATM zich dient te houden in de periode tot 1 januari 1996. Deze aanvraag maakt onderdeel uit van de vergunning. Voor alle duidelijkheid hebben wij echter deze maximaal toegestane emissies opgenomen in hoofdstuk 2.1.2 van de voorschriften.

Ecotechniek is van mening dat de normering uit de NER (voorschrift 2.1.2.2) op dit moment al moet gelden maar geeft hiervoor in haar bezwaarschrift geen onderbouwing.

Wij zijn van mening dat ATM volgens de beginselen van behoorlijk bestuur gelegenheid moet krijgen haar installaties aan te passen conform de vergunning. Teneinde te kunnen beoordelen op welk moment de TRI aan de gestelde eisen kan voldoen heeft ATM een gedetailleerde tijdplanning bij ons ingediend. De tijdsduur voor de verschillende fasen bedraagt in totaal circa 318 dagen (detailed engineering circa 30 dagen, inkoop/fabricage circa 105 dagen, opstelling bij ATM circa 50 dagen, installatietest circa 20 dagen, intakken in TRI circa 8 dagen en opstarten, afregelen, testen circa 105 dagen). Op basis van deze tijdplanning hebben wij het tijdstip waarop voor de TRI aan de NER moet worden voldaan gesteld op 1 januari 1996.

6.2.4 Emissiemetingen

Ecotechniek veronderstelt dat in de ontwerp-beschikking in voorschrift 2.3.2.3 (meten en registreren van emissieconcentraties) een redactionele fout is geslopen en dat in dit voorschrift in plaats van voorschrift 2.1.1.1 voorschrift 2.1.2.1 wordt bedoeld.

Reactie:

Wij hebben voorschrift 2.3.2.3 aangepast.

6.3 NBM Bodemsanering BV (NBM)

6.3.1 De bezwaren hebben slechts betrekking op de reiniging van verontreinigde grond en andere materialen in de thermische reinigingsinstallatie (TRI). NBM maakt met name bezwaar tegen de in de ontwerp-beschikking gehanteerde emissienormen en procesparameters.

In de overwegingen bij deze ontwerp-beschikking wordt verwezen naar de "Bijzondere regeling" die in het kader van de NER in voorbereiding is. Deze bijzondere regeling heeft op dit moment (nog) geen officiële status. In verschillende provincies zijn op dit moment procedures lopende met betrekking tot (de uitbreiding van) thermische grondreinigingsinstallaties. De emissie-eisen die in de onderhavige ontwerp-beschikking worden genoemd, wijken in hoge mate af van de eisen

zoals die in de provincie Zuid-Holland worden gehanteerd.

Sinds 1 december 1993 gelden voor de grondreinigingsinstallaties van NBM Bodemsanering en van haar collega Ecotechniek in de provincie Zuid-Holland emissienormen conform de NER (waarin dus geen rekening is gehouden met de "Bijzondere regeling"), aangevuld met normen voor cyanide (1 mg/nm³) en PAK's (2 µg/nm³).

Reactie:

Wij verwijzen naar onze reactie onder 6.2.2.

- 6.3.2 Tevens heeft NBM bedenkingen tegen de temperatuur in de naverbrander die in de vergunning wordt geëist. Een temperatuur van 1.000° C is het minimum, dat in vergunningen van collega-bedrijven die gelijksoortige verontreinigde grond reinigen, wordt geëist. NBM is dan ook van mening dat de in de vergunning geëiste temperatuur te laag is.

Reactie:

De verbrandingsefficiëntie is afhankelijk van met name een drietal factoren namelijk voldoende turbulentie, voldoende hoge temperatuur en voldoende verblijftijd. Bij een lagere temperatuur (850°C in plaats van 1.000°C) kan dezelfde verbrandingsefficiëntie worden bereikt door een langere verblijftijd van de afgassen bij die lagere temperatuur. In de vergunning van NBM is de minimale naverbrandingstemperatuur vastgelegd op 1.000°C, echter bij een minimale verblijftijd van slechts 0,75 seconden. In de vergunning van ATM hebben wij de minimale naverbrandingstemperatuur vastgelegd op 850°C, echter bij een minimale verblijftijd van 2 seconden. Wij zijn van mening dat deze vereiste verbrandingsomstandigheden voldoende waarborgen bieden voor een milieuhygiënisch verantwoorde naverbranding van de afgassen.

- 6.3.3 In de ontwerp-beschikking wordt gesteld, dat pas op 1 januari 1996 aan de emissie-eisen hoeft te worden voldaan.

Reactie:

Wij verwijzen naar onze reactie onder 6.2.3.

- 6.3.4 Rest NBM Bodemsanering te beklemtonen dat, als gevolg van de zeer aanzienlijke verschillen in regelgeving waaraan verschillende grondreinigers moeten voldoen, een concurrentievervalsing optreedt waartegen NBM Bodemsanering ernstig bezwaar maakt.

Gelet op het vorenstaande meent NBM Bodemsanering er aanspraak op te mogen maken, dat de aan de grondreinigingsinstallatie van ATM te stellen eisen c.q. voorschriften in overeenstemming worden gebracht met die van vergelijkbare grondreinigingsinstallaties, waaronder die van NBM Bodemsanering, door aanpassing en uitbreiding van de emissienormen tot een niveau waartoe ook andere grondreinigers al sinds 1 december 1993 zijn verplicht.

Reactie:

Onder verwijzing naar onze reacties onder 6.2.2, 6.2.3, 6.3.2 en 6.3.3 merken wij nog op dat de vergunnings situatie van ATM er debet aan is dat ATM pas per 1 januari 1996 hoeft te voldoen aan de eisen van de NER, daar waar andere TRI's in Nederland reeds sinds 1 december 1993 aan moeten voldoen.

7. CONCLUSIE

Gelet op het vorenstaande zijn wij van mening dat de gevraagde vergunning ingevolge de Wet milieubeheer moet worden verleend voor een periode van 5 jaar tot maximaal 1 januari 2000. Wel zullen wij in het belang van de bescherming van het milieu aan de te verlenen vergunning beperkingen en voorschriften verbinden. Deze beperkingen en voorschriften zijn niet in strijd met de door de minster van VROM afgegeven verklaring van geen bedenkingen.

8. BESLUIT

GEDEPUTEERDE STATEN VAN NOORD-BRABANT;

gelet op bovenstaande overwegingen;

gelet op de Wet milieubeheer, en het Meerjarenplan Verwijdering Gevaarlijke Afvalstoffen (MJP);

BESLUITEN:

1. de door Afvalstoffen Terminal Moerdijk BV aangevraagde vergunning aan de Vlasweg 12 te Moerdijk, te verlenen voor een periode van 5 jaar gerekend vanaf de datum van deze beschikking tot maximaal 1 januari 2000, zulks in afwijking van de aangevraagde periode van 10 jaar, voor zover betrekking hebbend op:
 1. het bewaren en vervolgens verwerken van maximaal 340 kton verontreinigde grond/materialen per jaar in de GVI/TRI;
 2. het bewaren en vervolgens verwerken van verfafval en qua aard en samenstelling daarmee vergelijkbaar afval (waaronder, in afwijking van de aangevraagde 29 kton, maximaal 24 kton Gcv per jaar) in de VBI;
 3. het bewaren en vervolgens be-/verwerken van maximaal 300 kton verontreinigd afvalwater en slib per jaar in de AWZI;
 4. het ledigen en schoonmaken van ladingstanks en -ruimten van schepen;
 5. het bewaren en vervolgens be-/verwerken van -van buiten de inrichting afkomstige- oliehoudende en chemicaliënhoudende sludges, waarvan het vlampunt hoger ligt dan 55°C en waarvan de na scheiding verkregen organische fractie geschikt is om door ATM of een daartoe op grond van de Wet milieubeheer bevoegde vergunninghouder te worden opgewerkt tot brandstof;
 6. het bewaren en vervolgens be-/verwerken van scheepsafvalstoffen, waarvan het vlampunt hoger ligt dan 55°C en waarvan de na scheiding verkregen organische fractie geschikt is om door ATM of een daartoe op grond van de Wet milieubeheer bevoegde vergunninghouder te worden opgewerkt tot brandstof;
 7. het bewaren met het oog op afgifte aan derden van afvalstoffen, behorende tot afvalcategorie D en E (bijlage 6 van deze vergunning) met een maximale jaardoorzet van 50 kton;
 8. het bewaren met het oog op afgifte aan derden van zuivere produkten met een maximale jaardoorzet van 30 kton.
2. de bij dit besluit behorende gewaarmerkte aanvraag maakt deel uit van dit besluit voor zover de voorschriften niet anderszins bepalen;
3. aan deze vergunning de voorschriften te verbinden, zoals die in bijbehorend voorschriftenpakket zijn opgenomen;

4. afschrift van dit besluit te zenden aan:
- Afvalstoffen Terminal Moerdijk BV, Postbus 30, 4780 AA Moerdijk;
 - het dagelijks bestuur van het Hoogheemraadschap West-Brabant, Postbus 2212, 4800 CE Breda;
 - de hoofdingenieur-directeur van Rijkswaterstaat, directie Zuid-Holland, Postbus 556, 3000 AN Rotterdam;
 - de inspecteur van de Volksgezondheid belast met het toezicht op de hygiëne van het milieu in de provincie Noord-Brabant, Postbus 6195, 5600 HD Eindhoven;
 - de directeur Landbouw, natuur en openluchtrecreatie in de provincie Noord-Brabant, Postbus 1180, 5004 BP Tilburg;
 - de directeur Afvalstoffen van het Ministerie van VROM, Postbus 30945, 2500 GX 's-Gravenhage;
 - Bureau de Roever/vergunningverlening Wet chemische afvalstoffen, Postbus 88, 5275 ZH Den Dungen;
 - Service Centrum Grondreiniging, Europalaan 250, 3526 KS Utrecht;
 - de hoofdingenieur-directeur van het Rijksinstituut voor Integraal Zoetwaterbeheer en Afvalwaterbehandeling/RIZA, Postbus 17, 8200 AA Lelystad;
 - de Commissie voor de milieu-effectrapportage, Postbus 2345, 3500 GH Utrecht;
 - het dagelijks bestuur van het Streekgewest Westelijk Noord-Brabant, Postbus 90, 4700 AB Roosendaal;
 - het college van burgemeester en wethouders van Zevenbergen, Postbus 4, 4760 AA Zevenbergen;
 - het college van burgemeester en wethouders van Klundert, Stadhuisring 1, 4791 HS Klundert;
 - het college van burgemeester en wethouders van Hooge en Lage Zwaluwe, Postbus 10150, 4927 ZX Hooge Zwaluwe;
 - de Vereniging Milieugroep Moerdijk, Grintweg 40, 4782 AG Moerdijk;
 - Krachtwerktuigen, t.a.v. de heer ing. A.J.M. Koelemij, Postbus 165, 3800 AD Amersfoort;
 - Ecotechniek Bodem, Postbus 1330, 3600 BH Maarssen;
 - NBM Bodemsanering, Postbus 1007, 4200 CA Gorinchem.
5. deze beschikking bekend te maken op 16 december 1994.

's-Hertogenbosch, 12 december 1994.

Gedeputeerde Staten voornoemd,
namens deze,
de directeur van de dienst
Waterstaat, milieu en Vervoer,

ir. M.A. van Weel.

Voorschriften behorende bij de vergunning ingevolge de Wet milieubeheer d.d. 12 december 1994, nummer 298105, ten name van Afvalstoffen Terminal Moerdijk BV, voor het oprichten en in werking hebben van een inrichting voor het opslaan, bewerken en verwerken van (gevaarlijke) afvalstoffen en zuivere produkten aan de Vlasweg 12 op het industrieterrein Moerdijk te Klundert.